

Protocollen Medisch-technisch handelen voor doktersassistenten

Noorderpoort

Inhoudsopgave

HYGIENE EN STERILISEREN

Reinigen van de handen.....	5
Desinfecteren van instrumenten en materialen.....	7
Huishoudelijk schoonmaken van instrumenten en materialen.....	9
Steriliseren van instrumenten en materialen met behulp van de autoclaaf (stoom).....	10
Inpakken van instrumenten in autoclaafpapier met behulp van een sealapparaat	11
Aantrekken van steriele handschoenen.....	12
Aangeven van steriele handschoenen.....	14
KLAARLEGGEN VAN STERIELE TAFELS	15
Klaarleggen van benodigdheden voor een wigexcisie	16
Klaarleggen van benodigdheden voor het indiceren van een abces	18
Klaarleggen van benodigdheden voor een nagelextractie	21
Klaarleggen van benodigdheden voor het verwijderen van een atheroomcyste.....	24
Klaarleggen van benodigdheden voor een wondrandexcisie	28
Klaarleggen van benodigdheden voor het verwijderen van een moedervlek.....	31
Klaarleggen van benodigdheden voor het uitlepelen / uitsnijden van wratten	34
Klaarleggen van instrumenten / materialen voor het inbrengen van hechtingen	37
Klaarleggen van instrumenten / materialen voor het verwijderen van hechtingen.....	40
TOEDIENEN VAN INJECTIES	42
Toedienen van een intramusculaire injectie.....	44
Toedienen van een subcutane injectie	48
Toedienen van een intracutane injectie	51
WONDVERZORGING & VERBINDEN	54
ICE methode	56
Aanleggen van een dekverband vinger of teen.....	58
Werkwijze vingerverband	60
Aanleggen van een dekverband handrug of voet.....	61
Werkwijze handrugverband	63
Aanleggen van een dekverband openhand / openvoet.....	64
Aanleggen van een dekverbandelleboog, knie en hiel	67
Werkwijze knie/elleboog en hielverband.....	69
Aanleggen van een dekverband	71

Aanbrengen van geïmpregneerd gaas	73
Aanbrengen van zalfverband bij een brandwond (Zilver sulfadiazine of Flammazine)	75
Verwijderen van een corpus aliënum uit een wond.....	77
Aanleggen van een drukverband aan de pols.....	79
Aanleggen van een drukverband aan de enkel.....	82
Aanleggen van een mitella:	84
Werkwijze aanleggen van een Mitella.....	86
Platte knoop	86
Aanleggen van een brede/smalle das.....	87
Werkwijze aanleggen brede das.....	88
VITALE FUNCTIES & BELANGRIJKE PARAMETERS	89
Meten van de bloeddruk bij een patiënt	90
Meten van de hartslag bij de patiënt aan de pols.....	94
Maken van een Electro cardiogram (ECG) bij een patiënt	96
Meten van de enkel-armindex met een dopplerapparaat.....	99
Meten van de ademhaling bij een patiënt	103
Bepalen van de longfunctie bij de patiënt m.b.v. peakflow meter (blokfluitmodel)	105
Bepalen van de longfunctie bij de patiënt m.b.v. peakflow meter (handvatmodel)	109
Meten van de temperatuur bij de patiënt m.b.v. de oor -thermometer.....	111
Wegen van een kind en volwassen patiënt	113
Berekenen van de BMI en HMR	117
UROLOGIE & GYNAECOLOGIE	119
Klaarleggen van benodigdheden voor een éénmalige catheterisatie man/vrouw	120
Klaarleggen van benodigdheden voor het inbrengen van een verblijfskatheter	121
Klaarleggen van benodigdheden voor het verwijderen van een verblijfskatheter	122
Maken van een vaginaal uitstrijkje	124
Klaarleggen van benodigdheden voor vaginaal toucher	128
Klaarleggen van benodigdheden voor vaginaal speculum onderzoek.....	129
Klaarleggen van benodigdheden voor het inbrengen van een pessarium.....	130
Klaarleggen van benodigdheden en materialen voor het inbrengen van een IUD (Intra Uterine Device) of spiraaltje	132
OOGHEELKUNDE	
Verrichten van een visusonderzoek JGZ (kinderen)	135
Verrichten van een visusonderzoek in de huisartsenpraktijk.....	138

Klaarleggen van benodigdheden voor oogspiegelen en toepassing van een kleuring (fluoresceïne)	140
Toedienen van oogdruppels bij een patiënt	141
Oogdruppelen; om zelf uit te voeren.....	143
Oogdruppelen; bij een ander	145
Toedienen van oogzalf bij een patiënt	146
Spoelen van het oog bij een patiënt	148
Klaarleggen van benodigdheden voor het verwijderen van een corpus aliënum uit het oog	150
KEEL, NEUS & OOR.....	151
Klaarleggen van benodigdheden voor een KNO-set.....	151
Klaarleggen van benodigdheden voor het inspecteren van de neus-keelholte.....	152
Klaarleggen van benodigdheden voor het verwijderen van een corpus aliënum uit de neus (en tamponneren).....	153
Klaarleggen van benodigdheden voor het verwijderen van een corpus aliënum uit het oor	154
Klaarleggen van benodigdheden voor het inspecteren van het oor	155
Uitspuiten van het oor	156
Verrichten van een screeningsaudiometrie.....	158
OVERIGE HANDELINGEN	160
Tekenbeet	160
Verwijderen van een teek	162
Aanstippen van wratten m.b.v. stikstof	163
Aanstippen van wratten met Monochloorazijnzuur of Trichloorazijnzuur	165

Reinigen van de handen	Aangevaard	Deels aanvaard	Niet aanvaard
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
Uitvoering met water en zeep			
<ul style="list-style-type: none"> ○ zet de kraan open (elleboog), zonder die met de handen aan te raken, en laat het water eerst even goed doorstromen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ maak de handen en polsen nat en neem wat vloeibare zeep uit de zeephouder, bij voorkeur zonder die met de handen aan te raken 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ wrijf de handen tot en met de polsen gedurende tien seconden goed over elkaar 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ spoel af, door het water vanaf de polsen over de handen naar beneden te laten stromen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ droog de handen met een papieren wegwerphanddoek 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ sluit de kraan, zonder die met de handen aan te raken 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ doe de wegwerphanddoek in de afvalbak, zonder de afvalbak met de handen aan te raken 			
Uitvoering met handalcohol			
<ul style="list-style-type: none"> ○ zorg ervoor dat de handen helemaal droog zijn 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ breng minimaal 3 ml handalcohol op de handen aan 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ wrijf de handen gedurende circa dertig seconden over elkaar, tot ze droog zijn 			

Algemeen			
○ werk hygiënisch			
○ werk methodisch			

Desinfecteren van instrumenten en materialen	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt			
○ was je handen			
○ trek disposable handschoenen aan om besmetting te voorkomen			
○ leg vuile instrumenten in een bekken			
○ zet de juiste voorgeschreven desinfectans klaar (zo nodig oplossing maken in juiste verhouding)			
○ leg zo nodig instrumenten open en haal deze zo nodig uit elkaar			
○ voeg de voorgeschreven desinfectans toe			
○ zorg ervoor dat de instrumenten goed ondergedompeld worden met desinfectans			
○ haal de instrumenten na inwerking uit de desinfectans. Instrumenten moeten minimaal 5 minuten in het desinfectans ondergedompeld liggen.			
○ spoel de instrumenten af met stromend water			
<i>Als de instrumenten nog huishoudelijk schoongemaakt moeten worden kun je hier vanaf deze stap mee beginnen. Start dan met de stap 'haal zo nodig de instrumenten uit elkaar'. Zo niet, werk dan de volgende stappen van dit protocol nog</i>			
○ leg de instrumenten in een schoon bekken			

<ul style="list-style-type: none"> ○ desinfecteer het gebruikte bekken, maak deze huishoudelijk schoon, droog het bekken af en ruim het op 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ trek de handschoenen weer uit 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			

Een andere optie is elke dag een bak klaar te zetten in de praktijk met hierin water en speciaal hiervoor bedoelde desinfectans (bijvoorbeeld Sekusept). Gebruikte instrumenten worden direct na gebruik hierin gelegd. Leeg de bak 1x per dag en verwerk het volgens protocol huishoudelijk schoonmaken en indien van toepassing steriliseren.

Huishoudelijk schoonmaken van instrumenten en materialen	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt			
○ was de handen			
○ leg vuile instrumenten in een bekken			
○ trek disposable handschoenen aan om besmetting te voorkomen			
○ haal zo nodig de instrumenten uit elkaar			
○ borstel de instrumenten goed schoon met borstel en/of ragger in een handwarm zeepsop. Probeer, om spatten te voorkomen, het instrument zoveel mogelijk onder het wateroppervlak te dompelen			
○ spoel onder een lopende kraan de zeepresten van de instrumenten af			
○ droog de instrumenten met een schone (thee)doek af			
○ controleer de instrumenten op reinheid en gaafheid			
○ sorteer de zojuist schoongemaakte instrumenten. Beoordeel welke instrumenten nog gesteriliseerd moeten worden en welke opgeruimd kunnen worden en voer dit vervolgens uit.			
○ trek de handschoenen weer uit			
○ maak het aanrecht weer bedrijfsklaar			
○ was de handen			

Steriliseren van instrumenten en materialen met behulp van de autoclaaf (stoom)	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ verzamel de te steriliseren instrumenten in een bekken. De instrumenten moet altijd van tevoren gereinigd en gedroogd zijn voordat je kunt steriliseren. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ verpak alle instrumenten in ruim afgeknipt stukken laminaatzakjes en seal deze aan beide kanten dicht of sluit de verpakking met indicatietape. <p><u>of</u></p> <p>plaats de te steriliseren instrumenten in een speciaal hiervoor bestemd bakje, verpakt in een laminaatzakje.</p>			
<ul style="list-style-type: none"> ○ zet het apparaat aan 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ plak na afloop van het sterilisatieproces een stickertje met de sterilisatiedatum op de laminaatzijde van de verpakking 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ berg de instrumenten op volgens het principe: first in - first out. Zorg ervoor dat de instrumenten binnen een half jaar na het steriliseren gebruikt worden 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			

Inpakken van instrumenten in autoclaafpapier met behulp van een sealapparaat	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt			
○ was de handen			
○ zet het sealapparaat aan om op te warmen			
○ leg de in te pakken instrumenten klaar			
○ meet de juiste lengte en snijd het papier			
○ seal één kant van het papier dicht			
○ stop de instrumenten in setjes, evt. in een bakje, in het laminaatzakje			
○ seal de andere kant van het papier dicht			
○ was de handen			
○ plak na afloop van het sterilisatieproces een stickertje met de sterilisatiedatum op de laminaatzijde van de verpakking			
○ berg de instrumenten op volgens het principe: first in - first out. Zorg ervoor dat de instrumenten binnen een half jaar na het steriliseren gebruikt worden			

Aantrekken van steriele handschoenen	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
○ leg de juiste maat steriele handschoenen klaar			
○ controleer de houdbaarheid			
○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt			
○ was en droog de handen			
○ maak het buitenste papier van de handschoenen open, zoals wordt aangegeven			
○ maak het binnenste papier open door met duim en wijsvinger van beide handen de onderkant van de omgevouwen rand vast te pakken en open te klappen			
○ pak de buitenkant van de gevouwen manchet met de ene hand met duim en twee vingers vast			
○ spreidt de vingers			
○ steek een hand met een beweging in de handschoen			
○ klap de manchet omhoog zonder de buitenkant van de handschoen aan te raken			
○ pak met de vingers van de gehandschoende hand de andere handschoen aan de binnenkant van de omgeslagen manchet			
○ steek de andere hand er met een beweging in			
○ schuif de vingers onder de omgeslagen manchet en trek de manchet over de pols			

Nazorg			
○ zorg bij het uittrekken ervoor, dat de handschoenen binnenstebuiten in een prop komen te zitten			
○ deponeer de handschoenen na uittrekken direct in de afvallemmer of in het daarvoor bestemde bekken			
○ was de handen na afloop			

Aangeven van steriele handschoenen	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
○ vraag de arts, indien nodig, naar de juiste maat handschoenen en leg deze klaar			
○ controleer de houdbaarheid			
○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt			
○ was en droog de handen			
○ maak het buitenste papier van de handschoenen open, zoals wordt aangegeven			
○ vraag de arts welke handschoen hij het eerst aangereikt wil hebben. Meestal is dit de dominante hand van de arts			
○ maak het binnenste papier open door met duim en wijsvinger van beide handen de onderkant van de omgevouwen rand vast te pakken en open te klappen			
○ pak dan met twee handen één steriele handschoen op door met duim en wijsvinger van beide handen de omgeslagen flappen te pakken en uit elkaar te trekken, zodat de arts er gemakkelijk zijn hand in kan steken			
○ Met de steriele handschoen kan de arts vervolgens zelf de andere handschoen aantrekken. Mocht de arts het wenselijk vinden dat jij ook de andere handschoen aantrekt, dat geldt hiervoor dezelfde methode als hierboven beschreven			

Mocht jij ook zelf steriele handschoenen aan moeten hebben, dan trek je eerst zelf steriele handschoenen aan, maar pas nadat je de verpakking van zowel jezelf als van de arts al open hebt gemaakt. Houd handschoenen altijd ruim van je af, zodat je niet per ongeluk ergens tegenaan kunt komen.

KLAARLEGGEN VAN STERIELE TAFELS

- Uitvoeren van een wigexcisie
- Incideren van een abces
- Uitvoeren van een nagelextractie
- Verwijderen van een atheroomcyste
- Uitvoeren van een wondrandexcisie
- Verwijderen van een moedervlek
- Uitlepelen en uitsnijden van wratten
- Inbrengen en verwijderen van hechtingen

Klaarleggen van benodigdheden voor een wigexcisie	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<p>Voorafgaand aan de ingreep</p> <p><i>Als je weet dat er een wigexcisie op het programma staat moet hiervoor een complete set klaarliggen. Controleer tijdig of dit het geval is. Zo niet, zorg er dan voor dat de instrumenten alsnog gesteriliseerd worden. Let op: deze stap moet minimaal 2 ½ uur voorafgaand aan de ingreep worden uitgevoerd in verband met de tijd die nodig is om de instrumenten te steriliseren. In de meeste gevallen liggen deze setjes op voorraad klaar in het ziekenhuis of in de huisartsenpraktijk.</i></p>			
<ul style="list-style-type: none"> ○ zoek de volgende instrumenten bij elkaar en leg deze in het hiervoor bestemde sterilisatiebakje (een deksel erop is niet nodig): <ul style="list-style-type: none"> ☐ 1 lemmethouder (bistouri) of 1 scalpel ☐ 1 anatomische pincet ☐ 1 scherpe lepel ☐ 3 anatomische pincetten (voor de assistente) ☐ 1 chirurgische schaar sp/sp of spits/st (voor de assistent) ☐ apart sealen: kommetje (voor desinfectans) 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ seal het sterilisatiebakje, met hierin de benodigde instrumenten, met behulp van een laminaatzakje en leg deze vervolgens in de sterilisator. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ zet de sterilisator aan (bij voorkeur zodra deze vol is, plan dit dus goed) 			
<p>Alles klaarleggen voor de ingreep zelf</p>			
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de benodigde materialen voor het niet steriele veld klaar: <ul style="list-style-type: none"> ☐ 3 bekkens (afval, gebruikte instrumenten, verbandmateriaal) ☐ onderlegger ☐ 2 steriele doeken ☐ steriele gatdoek ☐ disposable handschoenen voor assistent ☐ 2 maal steriele handschoenen (arts als voor de assistent) 			

<ul style="list-style-type: none"> ☐ desinfectans ☐ alcohol 70% (om Fenol te verwijderen) ☐ anestheticum (zonder adrenaline) met spuit/ opzuignaald (geel) / insteeknaald (oranje / groen) ☐ naaldencontainer ☐ afklemslangetje (knoop of afklemmen) ☐ Fenol (na aanbrengen 3 minuten laten zitten) ☐ wattenstokje ☐ 1lemmet (= mesjes) alleen bij lemmethouder) ☐ steriele gazen 5x 5 cm en 10 x 10 cm (voor schoonmaken, desinfecteren, verbinden) ☐ betadine gaas ☐ witte watten ☐ elastisch hydrofiel zwachtel (4mx4cm) ☐ leucoplast ☐ verbandschaar 			
<ul style="list-style-type: none"> o leg een steriele doek op de tafel 			
<ul style="list-style-type: none"> o maak de verpakking van de steriele set op het niet steriele veld open, zonder hierbij het sterilisatiebakje of de instrumenten aan te raken. Vouw de verpakking helemaal open. 			
<ul style="list-style-type: none"> o trek steriele handschoenen aan. 			
<ul style="list-style-type: none"> o haal de instrumenten uit het sterilisatiebakje en leg deze op volgorde van gebruik neer op het steriele veld: <ul style="list-style-type: none"> ☐ 1 lemmethouder (bistouri) of 1 scalpel ☐ 1 anatomische pincet ☐ 1 scherpe lepel ☐ 3 anatomische pincetten (voor de assistent) ☐ 1 chirurgische schaar sp/sp of sp/st (voor de assistent) ☐ steriele kommetje 			
<ul style="list-style-type: none"> o trek de steriele handschoenen uit 			
<ul style="list-style-type: none"> o dek het steriele veld af met een steriele doek 			
<ul style="list-style-type: none"> o was de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> o werk steriel 			
<ul style="list-style-type: none"> o werk efficiënt en methodisch 			

Klaarleggen van benodigdheden voor het indiceren van een abces	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<p>Voorafgaand aan de ingreep</p> <p><i>Als je weet dat het indiceren van een abces op het programma staat moet hiervoor een complete set klaarliggen. Controleer tijdig of dit het geval is. Zo niet, zorg er dan voor dat de instrumenten alsnog gesteriliseerd worden. Let op: deze stap moet minimaal 2 ½ uur voorafgaand aan de ingreep worden uitgevoerd in verband met de tijd die nodig is om de instrumenten te steriliseren. In de meeste gevallen liggen deze setjes op voorraad klaar in het ziekenhuis of in de huisartsenpraktijk.</i></p>			
<p>Eerste keus</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ zoek de volgende instrumenten bij elkaar en leg deze in het hiervoor bestemde sterilisatiebakje (een deksel erop is niet nodig): <ul style="list-style-type: none"> ☐ 1 lemmethouder (bistouri) ☐ 1 anatomische pincet ☐ 1 chirurgische pincet ☐ 1 naaldvoerder ☐ 1 chirurgische schaar (sp/sp of sp/st) ☐ 3 anatomische pincetten (voor de assistent) ☐ 1 chirurgische schaar (sp/sp of sp/st) (voor de assistent) ☐ apart sealen: kommetje (voor desinfectans) 			
<p>Tweede keus</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ zoek de volgende instrumenten bij elkaar en leg deze in het hiervoor bestemde sterilisatiebakje (een deksel erop is niet nodig): <ul style="list-style-type: none"> ☐ 1 scalpel of abcesmesje ☐ 1 anatomische pincet ☐ 1 chirurgische pincet ☐ 1 naaldvoerder annex schaar ☐ 1 chirurgische pincet ☐ 3 anatomische pincetten (voor de assistent) ☐ 1 chirurgische schaar (sp/sp of sp/st) (voor de assistent) ☐ apart sealen: kommetje (voor desinfectans) 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ seal het sterilisatiebakje, met hierin de benodigde instrumenten, met behulp van een laminaatzakje en leg deze vervolgens in de sterilisator 			

<ul style="list-style-type: none"> ○ zet de sterilisator aan (bij voorkeur zodra deze vol is, plan dit dus goed) 			
<p>Alles klaarleggen voor de ingreep zelf</p>			
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de benodigde materialen voor het niet steriele veld klaar: <ul style="list-style-type: none"> ☐ 3 bekkens (afval, gebruikte instrumenten, verbandmateriaal) ☐ onderlegger ☐ 2 steriele doeken ☐ steriele gatdoek ☐ disposable handschoenen voor assistente ☐ 2 maal steriele handschoenen (voor zowel de arts als de assistent) ☐ desinfectans ☐ anestheticum (met adrenaline) met spuit/ opzuignaald (geel) / insteeknaald (oranje / groen) ☐ naaldencontainer ☐ 1 lemmet (= mesje) (alleen bij lemmethouder) ☐ drain (steriel verpakt) ☐ hechtmateriaal (niet resorbeerbaar) ☐ steriele gazen 5x5 of 10x10cm (voor verbinden en desinfecteren) ☐ betadine gaas ☐ witte watten ☐ elastisch hydrofiel zwachtel (4mx6cm of 4x8cm) ☐ leucoplast ☐ verbandschaar 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg een steriele doek op de tafel 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ maak de verpakking van de steriele set op het niet steriele veld open. zonder hierbij het sterilisatiebakje of de instrumenten aan te raken. Vouw de verpakking helemaal open. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ Trek de steriele handschoenen aan 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ haal de instrumenten uit het sterilisatiebakje en leg deze op 			

<p>volgorde van gebruik neer op het steriele veld:</p> <p>Leg vervolgens ook de andere materialen (indien van toepassing) op het steriele veld liggen op volgorde van de handeling neer</p> <p>Eerste keus</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ 1 lemmethouder (bistouri) ☐ 1 anatomische pincet ☐ 1 chirurgische pincet ☐ 1 naaldvoerder ☐ 1 chirurgische schaar (sp/sp of sp/st) ☐ 3 anatomische pincetten (voor de assistent) ☐ 1 chirurgische schaar (sp/sp of sp/st) (voor de assistent) ☐ apart sealen: kommetje (voor desinfectans) 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ Leg vervolgens ook de andere materialen die, indien van toepassing, op het steriele veld liggen op volgorde van de handeling neer <p>Tweede keus</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ 1 scalpel of abcesmesje ☐ 1 anatomische pincet ☐ 1 chirurgische pincet ☐ 1 naaldvoerder annex schaar ☐ 1 chirurgische pincet ☐ 3 anatomische pincetten (voor de assistent) ☐ 1 chirurgische schaar (sp/sp of sp/st) (voor de assistent) ☐ apart sealen: kommetje (voor desinfectans) 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ trek de steriele handschoenen uit. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ dek het steriele veld af met een steriele doek 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ werk steriel 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ werk efficiënt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ werk methodisch 			

Klaarleggen van benodigdheden voor een nagelextractie	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<p>Voorafgaand aan de ingreep</p> <p><i>Als je weet dat een nagelextractie op het programma staat moet hiervoor een complete set klaarliggen. Controleer tijdig of dit het geval is. Zo niet, zorg er dan voor dat de instrumenten alsnog gesteriliseerd worden. Let op: deze stap moet minimaal 2 ½ uur voorafgaand aan de ingreep worden uitgevoerd in verband met de tijd die nodig is om de instrumenten te steriliseren. In de meeste gevallen liggen deze setjes op voorraad klaar in het ziekenhuis of in de huisartsenpraktijk.</i></p>			
<ul style="list-style-type: none"> ○ zoek de volgende instrumenten bij elkaar en leg deze in het hiervoor bestemde sterilisatiebakje (een deksel erop is niet nodig): <ul style="list-style-type: none"> ☐ arterieklem volgens Péan ☐ 1 sleufsonde ☐ 1 chirurgische schaar spits/spits ☐ 1 nagelextractietang ☐ 1 splinterpincet ☐ 1 scherpe lepel ☐ 3 anatomische pincetten (voor de assistente) ☐ 1 chirurgische schaar spits/stomp ☐ apart sealen: kommetje (voor desinfectans) 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ seal het sterilisatiebakje, met hierin de benodigde instrumenten, met behulp van een laminaatzakje en leg deze vervolgens in de sterilisator 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ zet de sterilisator aan (bij voorkeur zodra deze vol is, plan dit dus goed) 			
<p>Alles klaarleggen voor de ingreep zelf</p>			
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de benodigde materialen voor het niet steriele veld klaar: 			

<ul style="list-style-type: none"> ☐ 3 bekkens (afval, gebruikte instrumenten, verbandmateriaal) ☐ onderlegger ☐ 2 steriele doeken ☐ steriele gatdoek ☐ disposable handschoenen voor assistente ☐ 2 maal steriele handschoenen (voor zowel de arts als de assistente) ☐ desinfectans ☐ anestheticum (zonder adrenaline) met spuit/ opzuignaald (geel) / insteeknaald (oranje / groen) ☐ naaldencontainer ☐ rubberen afklemslangetje (st. verpakt) ☐ steriele gazen 5x 5 cm (voor verbinden en desinfecteren) ☐ geïmpregneerd gaas ☐ witte watten ☐ elastisch hydrofiel zwachtel (4mx4cm) ☐ leucoplast ☐ verbandschaar 			
<ul style="list-style-type: none"> o leg een steriele doek op de tafel 			
<ul style="list-style-type: none"> o maak de verpakking van de steriele set op het niet steriele veld open, zonder hierbij het sterilisatiebakje of de instrumenten aan te raken. Vouw de verpakking helemaal open. 			
<ul style="list-style-type: none"> o Trek steriele handschoenen aan 			
<ul style="list-style-type: none"> o haal de instrumenten uit het sterilisatiebakje en leg deze op volgorde van gebruik neer op het steriele veld: <ul style="list-style-type: none"> ☐ arterieklem volgens Péan ☐ 1 sleufsonde ☐ 1 chirurgische schaar spits/spits ☐ 1 nagelextractietang ☐ 1 splinterpincet ☐ 1 scherpe lepel ☐ 3 anatomische pincetten (voor de assistent) ☐ 1 chirurgische schaar spits/stomp (voor de assistent) ☐ steriele kommetje (voor desinfectans) <p>Leg vervolgens ook de andere materialen die, indien van toepassing, op het steriele veld liggen op volgorde van de handeling neer</p> 			

o trek de steriele handschoenen uit.			
o dek het steriele veld af met een steriele doek			
o was de handen			
o werk steriel			
o werk efficiënt			
o werk methodisch			

Klaarleggen van benodigdheden voor het verwijderen van een atheroomcyste	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<p>Voorafgaand aan de ingreep</p> <p><i>Als je weet dat het verwijderen van een atheroomcyste op het programma staat moet hiervoor een complete set klaarliggen. Controleer tijdig of dit het geval is. Zo niet, zorg er dan voor dat de instrumenten alsnog gesteriliseerd worden. Let op: deze stap moet minimaal 2 ½ uur voorafgaand aan de ingreep worden uitgevoerd in verband met de tijd die nodig is om de instrumenten te steriliseren. In de meeste gevallen liggen deze setjes op voorraad klaar in het ziekenhuis of in de huisartsenpraktijk.</i></p>			
<p>Eerste keus</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ zoek de volgende instrumenten bij elkaar en leg deze in het hiervoor bestemde sterilisatiebakje (een deksel erop is niet nodig): <ul style="list-style-type: none"> ☐ 1 lemmethouder (bistouri) ☐ 2 wondhaken ☐ 1 arterieklem volgens Péan ☐ 1 prepareerschaar ☐ 1 geknopte sonde ☐ 1 scherpe lepel ☐ 1 chirurgische pincet ☐ 1 naaldvoerder ☐ 1 chirurgische schaar (sp/sp of sp/st) ☐ 1 anatomische pincet ☐ apart sealen: kommetje (voor desinfectans) 			
<p>Tweede keus</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ zoek de volgende instrumenten bij elkaar en leg deze in het hiervoor bestemde sterilisatiebakje (een deksel erop is niet nodig): <ul style="list-style-type: none"> ☐ 1 scalpel ☐ 1 zelfhoudende wondspreider ☐ 1 anatomische pincet ☐ 1 prepareerschaar ☐ 1 geknopte sonde ☐ 1 scherpe lepel ☐ 1 chirurgische pincet ☐ 1 naaldvoerder annex schaar ☐ 1 anatomische pincet ☐ apart sealen: kommetje (voor desinfectans) 			

<ul style="list-style-type: none"> ○ seal het sterilisatiebakje, met hierin de benodigde instrumenten, met behulp van een laminaatzakje en leg deze vervolgens in de sterilisator 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ zet de sterilisator aan (bij voorkeur zodra deze vol is, plan dit dus goed) 			
<p>Alles klaarleggen voor de ingreep zelf</p>			
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was je handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de benodigde materialen voor het niet steriele veld klaar: <ul style="list-style-type: none"> ☐ 3 bekkens (afval, gebruikte instrumenten, verbandmateriaal) ☐ onderlegger ☐ 2 steriele doeken ☐ steriele gatdoek ☐ disposable handschoenen voor assistent ☐ 2 maal steriele handschoenen (voor zowel de arts als de assistent) ☐ desinfectans ☐ anestheticum (met adrenaline) met spuit/ opzuignaald (geel) / insteeknaald (oranje / groen) ☐ naaldencontainer ☐ 1 lemmet (= mesje) (alleen bij lemmethouder) ☐ drain (steriel verpakt) of betadine gaas (let op allergie) ☐ hechtmateriaal (niet resorbeerbaar) ☐ steriele gazen 5x5 of 10x10 cm (voor desinfecteren en eventueel voor het verbinden, afhankelijk van de plaats van de ingreep) ☐ voorgeschreven verbandmateriaal, afhankelijk van de plaats ○ niet overbodig zijn: <ul style="list-style-type: none"> ☐ p.a. potje ☐ lab. formulieren ☐ scheermateriaal 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg een steriele doek op de tafel 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ maak de verpakking van de steriele set op het niet steriele veld open, zonder hierbij het sterilisatiebakje of de instrumenten aan te raken. Vouw de verpakking helemaal open. 			

<ul style="list-style-type: none"> ○ trek steriele handschoenen aan 			
<p>Eerste keus</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ haal de instrumenten uit het sterilisatiebakje en leg deze op volgorde van gebruik neer op het steriele veld: <ul style="list-style-type: none"> ☐ 1 lemmethouder (bistouri) ☐ 2 wondhaken ☐ 1 arterieklem volgens Péan ☐ 1 prepareerschaar ☐ 1 geknopte sonde ☐ 1 scherpe lepel ☐ 1 chirurgische pincet ☐ 1 naaldvoerder ☐ 1 chirurgische schaar (sp/sp of sp/st) ☐ 1 anatomische pincet ☐ apart sealen: kommetje (voor desinfectans) <p>Leg vervolgens ook de andere materialen die, indien van toepassing, op het steriele veld liggen op volgorde van de handeling neer</p>			
<p>Tweede keus</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ haal de instrumenten uit het sterilisatiebakje en leg deze op volgorde van gebruik neer op het steriele veld: <ul style="list-style-type: none"> ☐ 1 scalpel ☐ 1 zelfhoudende wondspreider ☐ 1 anatomische pincet ☐ 1 prepareerschaar ☐ 1 geknopte sonde ☐ 1 scherpe lepel ☐ 1 chirurgische pincet ☐ 1 naaldvoerder annex schaar ☐ 1 anatomische pincet ☐ apart sealen: kommetje (voor desinfectans) <p>Leg vervolgens ook de andere materialen die, indien van toepassing, op het steriele veld liggen op volgorde van de handeling neer</p>			
<ul style="list-style-type: none"> ○ trek de steriele handschoenen uit 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ dek het steriele veld af met een steriele doek 			

○ was de handen			
○ werk steriel			
○ werk efficiënt			
○ werk methodisch			

Klaarleggen van benodigdheden voor een wondrandexcisie	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<p>Voorafgaand aan de ingreep</p> <p><i>Als je weet dat een wondrandexcisie op het programma staat moet hiervoor een complete set klaarliggen. Controleer tijdig of dit het geval is. Zo niet, zorg er dan voor dat de instrumenten alsnog gesteriliseerd worden. Let op: deze stap moet minimaal 2 ½ uur voorafgaand aan de ingreep worden uitgevoerd in verband met de tijd die nodig is om de instrumenten te steriliseren. In de meeste gevallen liggen deze setjes op voorraad klaar in het ziekenhuis of in de huisartsenpraktijk.</i></p>			
<p>Eerste keus</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ zoek de volgende instrumenten bij elkaar en leg deze in het hiervoor bestemde sterilisatiebakje (een deksel erop is niet nodig): ☐ 1 of 2 wondhaken ☐ 1 geknopte sonde ☐ 1 lemmethouder (bistouri) ☐ 1 anatomische pincet ☐ 1 chirurgische pincet ☐ 1 naaldvoerder ☐ 1 chirurgische schaar (sp/sp of sp/st) ☐ 1 anatomische pincet (voor de assistent) ☐ apart sealen: kommetje (voor desinfectans) 			
<p>Tweede keus</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ zoek de volgende instrumenten bij elkaar en leg deze in het hiervoor bestemde sterilisatiebakje (een deksel erop is niet nodig): ☐ 1 of 2 wondspreider(s) ☐ 1 geknopte sonde ☐ 1 scalpel ☐ 1 anatomische pincet ☐ 1 chirurgische pincet ☐ 1 naaldvoerder annex schaar ☐ 1 anatomische pincet (voor de assistent) ☐ apart sealen: kommetje (voor desinfectans) 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ seal het sterilisatiebakje, met hierin de benodigde instrumenten, met behulp van een laminaatzakje en leg deze vervolgens in de sterilisator 			

<ul style="list-style-type: none"> ○ zet de sterilisator aan (bij voorkeur zodra deze vol is, plan dit dus goed). 			
<p>Alles klaarleggen voor de ingreep zelf</p>			
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de benodigde materialen voor het niet steriele veld klaar: <ul style="list-style-type: none"> ☐ 3 bekkens (afval, gebruikte instrumenten, verbandmateriaal) ☐ onderlegger ☐ 2 steriele doeken ☐ steriele gatdoek ☐ disposable handschoenen voor assistent ☐ 2 maal steriele handschoenen (voor zowel de arts als de assistente) ☐ desinfectans ☐ anestheticum (met of zonder adrenaline) met spuit/opzuignaald (geel) / insteeknaald (oranje / groen) ☐ naaldencontainer ☐ 1 lemmet (= mesje) (alleen bij lemmethouder) ☐ hechtmateriaal (niet resorbeerbaar) ☐ steriele gazen 5x5 cm of 10x10 (voor verbinden en desinfecteren) ☐ witte watten ☐ elastisch hydrofiel zwachtel (afhankelijk van lichaamsdeel) ☐ leucoplast ☐ verbandschaar 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg een steriele doek op de tafel 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ maak de verpakking van de steriele set op het niet steriele veld open, zonder hierbij het sterilisatiebakje of de instrumenten aan te raken. Vouw de verpakking helemaal open. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ trek steriele handschoenen aan 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ haal de instrumenten uit het sterilisatiebakje en leg deze op volgorde van gebruik neer op het steriele veld: <p>Eerste keus</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ 1 of 2 wondhaken 			

<ul style="list-style-type: none"> ☐ 1 geknopte sonde ☐ 1 lemmethouder (bistouri) ☐ 1 anatomische pincet ☐ 1 chirurgische pincet ☐ 1 naaldvoerder ☐ 1 chirurgische schaar (sp/sp of sp/st) ☐ 1 anatomische pincet (voor de assistent) ☐ kommetje (voor desinfectans) <p>Leg vervolgens ook de andere materialen die, indien van toepassing, op het steriele veld liggen op volgorde van de handeling neer</p>			
<ul style="list-style-type: none"> o haal de instrumenten uit het sterilisatiebakje en leg deze op volgorde van gebruik neer op het steriele veld: <p>Tweede keus</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ 1 of 2 wondspreider(s) ☐ 1 geknopte sonde ☐ 1 scalpel ☐ 1 anatomische pincet ☐ 1 chirurgische pincet ☐ 1 naaldvoerder annex schaar ☐ 1 anatomische pincet (voor de assistent) ☐ kommetje (voor desinfectans) <p>leg vervolgens ook de andere materialen die, indien van toepassing, op het steriele veld liggen op volgorde van de handeling neer</p>			
<ul style="list-style-type: none"> o trek de steriele handschoenen uit 			
<ul style="list-style-type: none"> o dek het steriele veld af met een steriele doek 			
<ul style="list-style-type: none"> o was de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> o werk steriel 			
<ul style="list-style-type: none"> o werk efficiënt 			
<ul style="list-style-type: none"> o werk methodisch 			

Klaarleggen van benodigdheden voor het verwijderen van een moedervlek	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<p>Voorafgaand aan de ingreep</p> <p><i>Als je weet dat het verwijderen van een moedervlek op het programma staat moet hiervoor een complete set klaarliggen. Controleer tijdig of dit het geval is. Zo niet, zorg er dan voor dat de instrumenten alsnog gesteriliseerd worden. Let op: deze stap moet minimaal 2 ½ uur voorafgaand aan de ingreep worden uitgevoerd in verband met de tijd die nodig is om de instrumenten te steriliseren. In de meeste gevallen liggen deze setjes op voorraad klaar in het ziekenhuis of in de huisartsenpraktijk.</i></p>			
<p>Eerste keus</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ zoek de volgende instrumenten bij elkaar en leg deze in het hiervoor bestemde sterilisatiebakje (een deksel erop is niet nodig): <ul style="list-style-type: none"> ☐ 1 lemmethouder (bistouri) ☐ 1 chirurgische pincet ☐ 1 anatomische pincet ☐ 1 chirurgische pincet ☐ 1 naaldvoerder ☐ 1 chirurgische schaar (sp/sp of sp/st) ☐ 1 anatomische pincet (voor de assistent) ☐ apart sealen: kommetje (voor desinfectans) 			
<p>Tweede keus</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ zoek de volgende instrumenten bij elkaar en leg deze in het hiervoor bestemde sterilisatiebakje (een deksel erop is niet nodig): <ul style="list-style-type: none"> ☐ 1 scalpel ☐ 1 chirurgische pincet ☐ 1 anatomische pincet ☐ 1 chirurgische pincet ☐ 1 naaldvoerder annex schaar ☐ 1 anatomische pincet (voor de assistent) ☐ apart sealen: kommetje (voor desinfectans) 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ seal het sterilisatiebakje, met hierin de benodigde instrumenten, met behulp van een laminaatzakje en leg deze vervolgens in de sterilisator 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ zet de sterilisator aan 			

<p>Alles klaarleggen voor de ingreep zelf</p>			
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de benodigde materialen voor het niet steriele veld klaar: <ul style="list-style-type: none"> ☐ 3 bekkens (afval, gebruikte instrumenten, verbandmateriaal) ☐ onderlegger ☐ 2 steriele doeken ☐ steriele gatdoek ☐ disposable handschoenen voor assistent ☐ 2 maal steriele handschoenen (voor zowel de arts als de assistent) ☐ desinfectans ☐ anestheticum (met adrenaline) met spuit/ opzuignaald (geel) / insteeknaald (oranje /groen) ☐ naaldencontainer ☐ 1 lemmet (= mesje) (alleen bij lemmethouder) ☐ hechtmateriaal (niet resorbeerbaar) ☐ steriele gazen 5x5 cm (voor desinfecteren en zo nodig voor het verbinden) ☐ voorgeschreven verbandmateriaal afhankelijk van de plaats ☐ p.a. potje ☐ labformulier ☐ verzendmateriaal 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg een steriele doek op de tafel 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ maak de verpakking van de steriele set op het niet steriele veld open, zonder hierbij het sterilisatiebakje of de instrumenten aan te raken. Vouw de verpakking helemaal open. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ trek steriele handschoenen aan 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ haal de instrumenten uit het sterilisatiebakje en leg deze op volgorde van gebruik neer op het steriele veld: 			

<p>Eerste keus</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ 1 lemmethouder (bistouri) ☐ 1 chirurgische pincet ☐ 1 anatomische pincet ☐ 1 chirurgische pincet ☐ 1 naaldvoerder ☐ 1 chirurgische schaar (sp/sp of sp/st) ☐ 1 anatomische pincet (voor de assistent) ☐ kommetje (voor desinfectans) <p>Leg vervolgens ook de andere materialen die, indien van toepassing, op het steriele veld liggen op volgorde van de handeling neer</p>			
<ul style="list-style-type: none"> o haal de instrumenten uit het sterilisatiebakje en leg deze op volgorde van gebruik neer op het steriele veld: <p>Tweede keus</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ 1 scalpel ☐ 1 chirurgische pincet ☐ 1 anatomische pincet ☐ 1 chirurgische pincet ☐ 1 naaldvoerder annex schaar ☐ 1 anatomische pincet (voor de assistent) ☐ kommetje (voor desinfectans) <p>Leg vervolgens ook de andere materialen die, indien van toepassing, op het steriele veld liggen op volgorde van de handeling neer.</p>			
<ul style="list-style-type: none"> o trek de steriele handschoenen uit 			
<ul style="list-style-type: none"> o dek het steriele veld af met een steriele doek 			
<ul style="list-style-type: none"> o was de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> o werk steriel 			
<ul style="list-style-type: none"> o werk efficiënt 			
<ul style="list-style-type: none"> o werk methodisch 			

Klaarleggen van benodigdheden voor het uitlepelen / uitsnijden van wratten	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<p>Voorafgaand aan de ingreep</p> <p><i>Als je weet dat het uitlepelen/uitsnijden van wratten op het programma staat moet hiervoor een complete set klaarliggen. Controleer tijdig of dit het geval is. Zo niet, zorg er dan voor dat de instrumenten alsnog gesteriliseerd worden. Let op: deze stap moet minimaal 2 ½ uur voorafgaand aan de ingreep worden uitgevoerd in verband met de tijd die nodig is om de instrumenten te steriliseren. In de meeste gevallen liggen deze setjes op voorraad klaar in het ziekenhuis of in de huisartsenpraktijk.</i></p>			
<p>Eerste keus</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ zoek de volgende instrumenten bij elkaar en leg deze in het hiervoor bestemde sterilisatiebakje (een deksel erop is niet nodig): <ul style="list-style-type: none"> ☐ 1 lemmethouder (bistouri) ☐ 1 chirurgische pincet ☐ 1 scherpe lepel ☐ 1 chirurgische pincet ☐ 1 naaldvoerder ☐ 1 chirurgische schaar (sp/sp of sp/st) ☐ 1 anatomische pincet ☐ 1 anatomische pincet (voor de assistent) ☐ apart sealen: kommetje (voor desinfectans) 			
<p>Tweede keus</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ zoek de volgende instrumenten bij elkaar en leg deze in het hiervoor bestemde sterilisatiebakje (een deksel erop is niet nodig): <ul style="list-style-type: none"> ☐ 1 scalpel ☐ 1 chirurgische pincet ☐ 1 scherpe lepel ☐ 1 chirurgische pincet ☐ 1 naaldvoerder annex schaar ☐ 1 anatomische pincet ☐ 1 anatomische pincet (voor de assistent) ☐ apart sealen: kommetje (voor desinfectans) 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ seal het sterilisatiebakje, met hierin de benodigde instrumenten, met behulp van een laminaatzakje en leg deze vervolgens in de sterilisator 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ zet de sterilisator aan (bij voorkeur zodra deze vol is, plan dit dus goed) 			

<p>Alles klaarleggen voor de ingreep zelf</p>			
<p>○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt</p>			
<p>○ was je handen</p>			
<p>○ leg de benodigde materialen voor het niet steriele veld klaar:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ 3 bekkens (afval, gebruikte instrumenten, verbandmateriaal) ☐ onderlegger ☐ 2 steriele doeken ☐ steriele gatdoek ☐ disposable handschoenen voor assistente ☐ 2 maal steriele handschoenen (voor zowel de arts als de assistente) ☐ desinfectans ☐ anestheticum (met adrenaline) met spuit/ opzuignaald (geel) / insteeknaald (oranje / groen) ☐ naaldencontainer ☐ 1 lemmet (= mesje) (alleen bij lemmethouder) ☐ hechtmateriaal (niet resorbeerbaar) ☐ steriele gazen 5x5 cm (voor desinfecteren en zo nodig voor het verbinden) ☐ voorgeschreven verbandmateriaal afhankelijk van de plaats ☐ p.a. potje ☐ labformulier ☐ verzendmateriaal 			
<p>○ leg een steriele doek op de tafel</p>			
<p>○ maak de verpakking van de steriele set op het niet steriele veld open, zonder hierbij het sterilisatiebakje of de instrumenten aan te raken. Vouw de verpakking helemaal open.</p>			
<p>○ trek steriele handschoenen aan</p>			
<p>○ haal de instrumenten uit het sterilisatiebakje en leg deze op volgorde van gebruik neer op het steriele veld:</p> <p>Eerste keus</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ 1 lemmethouder (bistouri) ☐ 1 chirurgische pincet ☐ 1 scherpe lepel ☐ 1 chirurgische pincet 			

<ul style="list-style-type: none"> ☐ 1 naaldvoerder ☐ 1 chirurgische schaar (sp/sp of sp/st) ☐ 1 anatomische pincet ☐ 1 anatomische pincet (voor de assistent) ☐ kommetje (voor desinfectans) 			
<p>Tweede keus</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ 1 scalpel ☐ 1 chirurgische pincet ☐ 1 scherpe lepel ☐ 1 chirurgische pincet ☐ 1 naaldvoerder annex schaar ☐ 1 anatomische pincet ☐ 1 anatomische pincet (voor de assistent) ☐ kommetje (voor desinfectans) 			
<ul style="list-style-type: none"> o trek de steriele handschoenen uit 			
<ul style="list-style-type: none"> o dek het steriele veld af met een steriele doek 			
<ul style="list-style-type: none"> o was de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> o werk steriel 			
<ul style="list-style-type: none"> o werk efficiënt 			
<ul style="list-style-type: none"> o werk methodisch 			

Klaarleggen van instrumenten / materialen voor het inbrengen van hechtingen	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<p>Voorafgaand aan de ingreep</p> <p><i>Aangezien lang niet altijd bekend is wanneer je moet hechten moeten er in de praktijk altijd een aantal hechtsetjes klaarliggen.</i></p> <p><i>Hechtsetjes kunnen of in een sterilisatiebakje gestopt worden en daarna worden geseald (zonder deksel) of je stopt de instrumenten zonder sterilisatiebakje in een laminaatzakje. Dit is mogelijk omdat er voor hechten maar een paar instrumenten nodig zijn. Met oefenen maken we gebruik van het sterilisatiebakje.</i></p> <p><i>Zie het protocol “steriliseren van instrumenten en materialen” voor de vervolgstappen</i></p>			
<p>De volgende instrumenten horen in een hechtset thuis:</p> <p>Eerste keus</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ 1 chirurgische pincet ☐ 1 naaldvoerder ☐ 1 chirurgische schaar (sp/sp of sp/st) ☐ 1 anatomische pincet ☐ apart sealen: kommetje (voor desinfectans) 			
<p>Tweede keus</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ 1 chirurgische pincet ☐ 1 naaldvoerder annex schaar ☐ 1 anatomische pincet ☐ apart sealen: kommetje (voor desinfectans) 			
<p>Alles klaarleggen voor de ingreep zelf</p>			
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de benodigde materialen voor het niet steriele veld klaar: <ul style="list-style-type: none"> ☐ 3 bekkens (afval, gebruikte instrumenten, verbandmateriaal) ☐ onderlegger ☐ 2 steriele doeken ☐ steriele gatdoek ☐ disposable handschoenen voor assistent 			

<ul style="list-style-type: none"> ☐ 2 maal steriele handschoenen (voor zowel de arts als de assistent) ☐ desinfectans ☐ anestheticum (met of zonder adrenaline) met spuit/opzuignaald (geel) / insteeknaald (oranje / groen) ☐ naaldencontainer ☐ hechtmateriaal (niet resorbeerbaar) ☐ steriele gazen 5x5 cm (voor desinfecteren en zo nodig voor het verbinden) ☐ voorgeschreven verbandmateriaal afhankelijk van de plaats 			
<ul style="list-style-type: none"> o leg een steriele doek op de tafel 			
<ul style="list-style-type: none"> o maak de verpakking van de steriele set op het niet steriele veld open, zonder hierbij het sterilisatiebakje of de instrumenten aan te raken. Vouw de verpakking helemaal open. 			
<ul style="list-style-type: none"> o Trek steriele handschoenen aan 			
<ul style="list-style-type: none"> o haal de instrumenten uit het sterilisatiebakje en leg deze op volgorde van gebruik neer op het steriele veld: <p>Eerste keus</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ 1 chirurgische pincet ☐ 1 naaldvoerder ☐ 1 chirurgische schaar (sp/sp of sp/st) ☐ 1 anatomische pincet ☐ kommetje (voor desinfectans) <p>Leg vervolgens ook de andere materialen die, indien van toepassing, op het steriele veld liggen op een logische volgorde neer (alleen als je zelf steriele handschoenen aan hebt)</p>			
<ul style="list-style-type: none"> o haal de instrumenten uit het sterilisatiebakje en leg deze op volgorde van gebruik neer op het steriele veld: <p>Tweede keus</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ 1 chirurgische pincet ☐ 1 naaldvoerder annex schaar ☐ 1 anatomische pincet ☐ kommetje (voor desinfectans) <p>Leg vervolgens ook de andere materialen die, indien van toepassing, op het steriele veld liggen op een logische volgorde neer (alleen als je zelf steriele handschoenen aan hebt)</p>			

o trek de steriele handschoenen uit			
o dek het steriele veld af met een steriele doek			
o was de handen			
o werk steriel			
o werk efficiënt			
o werk methodisch			

Klaarleggen van instrumenten / materialen voor het verwijderen van hechtingen	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de benodigde materialen klaar: <p>Eerste keus</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ 3 bekkens (afval, gebruikte instrumenten, verbandmateriaal) ☐ onderlegger ☐ anatomisch pincet (hoeft niet steriel te zijn) ☐ stitch-cutter (is steriel verpakt) ☐ een naaldencontainer ☐ pleister 			
<p><i>In dit protocol wordt uitgegaan van een primair goed gesloten wond die niet is geïnfecteerd of wijkt. Als dit wel het geval is moeten handschoenen aangetrokken worden, moet de wond worden gedesinfecteerd voor en na het verwijderen van de hechtingen en moet het pincet steriel zijn.</i></p>			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de benodigde materialen klaar: <p>Tweede keus</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ 3 bekkens (afval, gebruikte instrumenten, verbandmateriaal) ☐ onderlegger ☐ anatomische pincet (hoeft niet steriel te zijn) ☐ onthechtingsschaartje (steriel) of chirurgische schaar sp.sp (steriel) (sealen en in de autoclaaf doen) ☐ pleister 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ informeer de patiënt over de handeling. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ houdt de patiënt gedurende het verwijderen van de hechtingen steeds in de gaten (flauw vallen!). 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ verwijder het bedekkende verband of de pleister 			

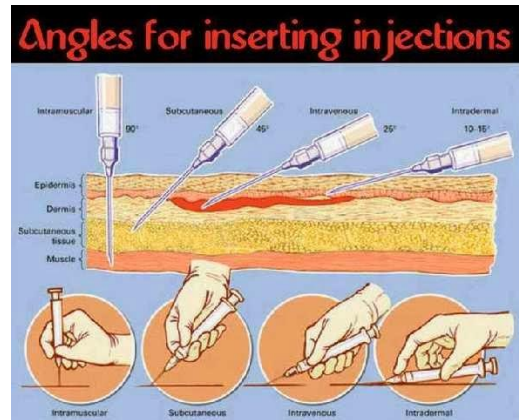
<ul style="list-style-type: none"> ○ inspecteer de wond op geur, kleur en ontstekingsverschijnselen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ neem het anatomisch pincet in je ene hand en het onthechtingschaartje/stitchcutter in je andere hand 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ trek met het anatomisch pincet de knoop van de tweede hechting met een pincet iets omhoog en knip of snij de hechting dicht op de huid door aan de korte kant van de hechting 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ begin met de tweede hechting. Haal deze voorzichtig uit de huid en leg deze op een depper of in het bekken, zo kun je controleren of alle hechtingen volledig verwijderd zijn. (Dit geldt ook voor de volgende hechtingen die verwijderd zullen worden) 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ verwijder eerst alle even hechtingen en daarna alle oneven hechtingen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ controleer na het verwijderen of de hechtingen volledig en of het totaal aantal hechtingen verwijderd zijn 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ als met een stitchcutter gewerkt is, moet deze direct na het verwijderen van de laatste hechting weggegooid worden in de naaldencontainer. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ dek de wond af met een pleister en geef de patiënt de benodigde informatie (voorlichting en adviezen) mee (zie richtlijnen m.b.t. wondverzorging) 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ ruim het materiaal op, draag indien nodig voor het reinigen, desinfecteren en steriliseren van de gebruikte instrumenten 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ werk steriel 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ werk efficiënt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ werk methodisch 			

TOEDIENEN VAN INJECTIES

INJECTEREN

Met injecteren wordt bedoeld: het op kunstmatige wijze toedienen van medicijnen.

- 1: Intracutaan ----- ▶ in de huid (ic)
- 2: Subcutaan ----- ▶ onder de huid (sc)
- 3: Intra musculair ----- ▶ in de spier (im)
- 4: Intra veneus ----- ▶ in de ader (iv)
- 5: Intraarterieel ----- ▶ in de slagader (ia)

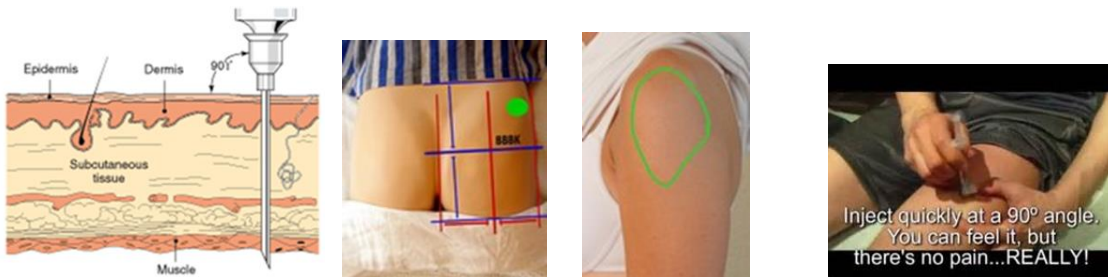

Regel van 5

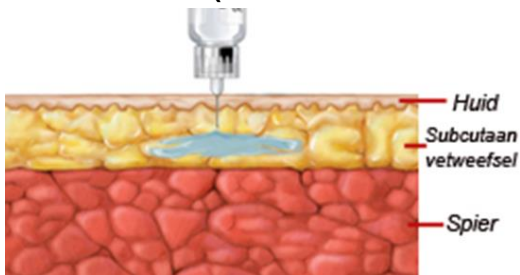
- Juiste naam en geboortedatum
- Juiste medicijn (let op vervaldatum)
- Juiste dosis
- Juiste toedieningsvorm
- Juiste tijd en aantal keren

➤ **Intramusculair (in de spier)**

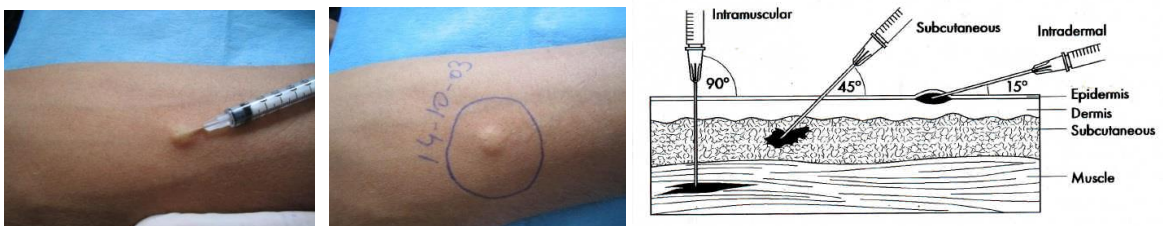
➤ **Subcutaan (in het onderhuids vetweefsel)**

Twee methoden van subcutane toediening

Huidplooiimethode (langere naald + hoek van 45 graden)	Loodrechtmethode (korte naald + hoek van 90 graden)

➤ **Intracutaan (in de bovenste huidlaag)**

<p style="text-align: center;">Toedienen van een intramusculaire injectie</p>	<p style="text-align: center;">Aangetoond</p>	<p style="text-align: center;">Deels aangetoond</p>	<p style="text-align: center;">Niet aangetoond</p>
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de benodigde materialen klaar: <ul style="list-style-type: none"> ☐ bekkens (afval, gebruikte instrumenten, verbandmateriaal) ☐ voorgeschreven ampul/flacon ☐ naaldencontainer ☐ spuit à 2 of 5 ml ☐ 1 opzuignaald (geel) ☐ 1 insteeknaald (groen) ☐ deppers ☐ zo nodig desinfectans ☐ pleister ☐ verbandschaar 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ informeer de patiënt over de handeling 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ maak de spuit klaar, controleer daarbij het volgende: <ul style="list-style-type: none"> ☐ controleer naam en geboortedatum van de patiënt ☐ controleer de naam van de ampul/flacon (of verpakking) met de voorgeschreven vloeistof ☐ controleer de juiste dosis aan de hand van voorschrift ☐ controleer de houdbaarheidsdatum op ampul/flacon ☐ controleer de juiste toedieningsvorm ☐ controleer de frequentie van toediening 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ haal de spuit uit de verpakking en zet de opzuignaald op de conus van de spuit. Zorg ervoor dat de conus van de spuit en de naald hierbij steriel blijven. Let erop dat de opening van de naald en de inhoudsverdeling van de spuit naar je toe wijst. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>bij gebruik ampul:</i> verwijder alle vloeistof uit het bovenste gedeelte van de ampul en breek de top, met behulp van een depper, eraf. Stop het afgebroken topje gelijk in de naaldencontainer 			

<ul style="list-style-type: none"> ○ <u>bij gebruik van flacon:</u> desinfecteer de rubberdop (Kritische factor!) 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ steek de naald in de ampul of flacon en zuig 0,2 ml meer dan de benodigde vloeistof op 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ <u>bij gebruik ampul:</u> zorg ervoor dat je de lege ampul gelijk in de naaldencontainer stopt(dit geldt alleen wanneer je de injectie zelf toedient). Indien iemand anders de spuit gaat toedienen, dan bewaar je de ampul bij de spuit, zodat degene een en ander kan controleren 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ tik eventuele luchtbellens aan in de spuit en door de stamper iets naar beneden te trekken en de spuit eventueel op de kop te houden. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ breng de voorgeschreven vloeistof op het voorgeschreven niveau (niveau betekent: er is een bobbel van de vloeistof boven op de conus te zien). ○ dit doe je door je spuit en naald horizontaal te houden en op een depper te spuiten. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ zet het hoesje op de opzuignaald (door de hengelmethode of beide handpalmen tegen elkaar aan te houden), draai de naald eraf en stop hem in de naaldencontainer. Blijf de spuit goed vasthouden in een hand. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ plaats de insteeknaald op de conus van de spuit. Let erop dat de opening van de naald en de inhoudsverdeling van de spuit naar je toe wijst. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ controleer of er nog luchtbellens in spuit aanwezig zijn en verwijder deze zo nodig, door de naald naar boven te richten 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ spuit de vloeistof terug tot en met de naald, totdat er een klein bobbel van het vloeistof op de naald verschijnt 			

<ul style="list-style-type: none"> ○ bepaal nauwkeurig (in overleg met de patiënt) waar je de injectie plaatst: <ul style="list-style-type: none"> - voor in de bil geldt: de bovenste buitenste kwadrant van de bilspier - voor in het been geldt: de buitenzijde, van het middelste derde gedeelte (<u>tussen knieschijf en lies</u>) van de bovenbeenspier - voor de arm geldt: bovenste derde gedeelte van de bovenarm - aan de buitenzijde 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ Pak een huidplooi vast en steek de naald loodrecht in een snelle en vloeiende beweging door de huid heen. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ controleer of de naald niet in een bloedvat zit, door de zuiger iets terug te trekken. Indien je in een bloedvat zit, maak je een nieuwe spuit klaar en werp je de oude weg. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ spuit de vloeistof langzaam in en fixeer de naald en spuit goed door je vinger en duim op de conus te plaatsen. Houd de patiënt goed in de gaten 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ houd de depper boven de insteekopening en trek de naald met een snelle en vloeiende beweging terug 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ haak de naald direct af in de naaldencontainer terwijl de patiënt zelf de depper vasthoudt. De spuit mag in het vieze bekken neergelegd worden. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ masseer nadien, op de plek van de injectie, met de depper naar het hart toe 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ plak een pleister op de injectieplaats 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ geef de patiënt de benodigde informatie (voorlichting en adviezen mee) 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ ruim het materiaal op 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ noteer de gegevens in het medisch dossier van de patiënt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			

o werk steriel			
o werk efficiënt			
o werk methodisch			

Toedienen van een subcutane injectie	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de benodigde materialen klaar: <ul style="list-style-type: none"> ☐ bekkens (afval, gebruikte instrumenten, verbandmateriaal) ☐ voorgeschreven ampul/flacon ☐ naaldencontainer ☐ spuit à 1 of 2ml ☐ 1 opzuignaald (geel) ☐ 1 insteeknaald (oranje) ☐ deppers ☐ z'n. desinfectans ☐ pleister ☐ verbandschaar 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ informeer de patiënt over de handeling 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ maak de spuit klaar, controleer daarbij het volgende: <ul style="list-style-type: none"> ☐ naam en geboortedatum van patiënt ☐ de naam van de ampul/flacon (of verpakking) met de voorgeschreven vloeistof ☐ de juiste dosis aan de hand van voorschrift ☐ de houdbaarheidsdatum op ampul/flacon ☐ de juiste toedieningsvorm ☐ de frequentie van toediening 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ haal de spuit uit de verpakking en zet de opzuignaald op de conus van de spuit. Zorg ervoor dat de conus van de spuit en de naald hierbij steriel blijven. Let erop dat de opening van de naald en de inhoudsverdeling van de spuit naar je toe wijst. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ <u>bij gebruik ampul:</u> verwijder alle vloeistof uit het bovenste gedeelte van de ampul en breek de top, met behulp van een depper, eraf. Stop het afgebroken topje gelijk in de naaldencontainer 			

<ul style="list-style-type: none"> ○ <u>bij gebruik van flacon:</u> desinfecteer de rubberdop (kritische factor!) 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ steek de naald in de ampul of flacon en zuig 0,2 ml meer dan de benodigde vloeistof op 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ <u>bij gebruik ampul:</u> zorg ervoor dat je de lege ampul gelijk in de naaldencontainer stopt(dit geldt alleen wanneer je de injectie zelf toedient). Indien iemand anders de spuit gaat toedienen, dan bewaar je de ampul bij de spuit, zodat degene een en ander kan controleren 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ tik eventuele luchtbellens aan in de spuit en door de stamper iets naar beneden te trekken en de spuit eventueel op de kop te houden. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ breng de voorgeschreven vloeistof op het voorgeschreven niveau (niveau betekent: er is een bobbeltje van de vloeistof boven op de conus te zien). ○ dit doe je door je spuit en naald horizontaal te houden en op een depper te spuiten. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ zet het hoesje op de opzuijnaald (door de hengelmethode of beide handpalmen tegen elkaar aan te houden), draai de naald eraf en stop hem in de naaldencontainer. Blijf de spuit goed vasthouden in 1 hand. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ plaats de insteeknaald op de conus van de spuit. Let erop dat de opening van de naald en de inhoudsverdeling van de spuit naar je toe wijst. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ controleer of er nog luchtbellens in spuit aanwezig zijn en verwijder deze zo nodig, door de naald naar boven te richten 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ spuit de vloeistof terug tot en met de naald, totdat er een klein bobbeltje van het vloeistof op de naald verschijnt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ bepaal nauwkeurig (in overleg met de patiënt) waar je de injectie plaatst: <ul style="list-style-type: none"> - aan de buitenkant van de bovenarm - de voor/zijkant van het bovenbeen - in losse onderhuidse weefsel van de buikwand 			

o bepaal de juiste methode aan de hand van de maat van de naald			
o <u>huidplooi methode (langere naald)</u> : steek de naald met de opening naar boven aan de voet van een opgenomen huidplooi (onder een hoek van 45 ^o en laat vervolgens de huidplooi los			
o <u>loodrecht methode (korte naald)</u> : steek de naald loodrecht onder een hoek van 90 ^o in de huid			
o spuit de vloeistof langzaam in en fixeer de naald en spuit goed door je vinger en duim op de conus te plaatsen. Houd de patiënt goed in de gaten			
o houd de depper boven de insteekopening en trek de naald met een snelle en vloeiende beweging terug			
o haak de naald direct af in de naaldencontainer terwijl de patiënt zelf de depper vasthoudt. De spuit mag in het vieze bekken neergelegd worden.			
o plak een pleister op de injectieplaats			
o geef de patiënt de benodigde informatie (voorlichting en adviezen mee)			
o ruim het materiaal op			
o noteer de gegevens in het medisch dossier van de patiënt			
o was de handen			
o werk steriel			
o werk efficiënt			
o werk methodisch			

Toedienen van een intracutane injectie	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de benodigde materialen klaar: <ul style="list-style-type: none"> ☐ bekkens (afval, gebruikte instrumenten, verbandmateriaal) ☐ voorgeschreven ampul/flacon ☐ naaldencontainer ☐ spuit à 1 ml ☐ 1 opzuignaald (geel) ☐ 1 insteeknaald (oranje) ☐ deppers ☐ zo nodig desinfectans ☐ pleister ☐ verbandschaar 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ informeer de patiënt over de handeling 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ maak de spuit klaar, controleer daarbij het volgende: <ul style="list-style-type: none"> ☐ de naam en geboortedatum van de patiënt ☐ de naam van de ampul/flacon (of verpakking) met de voorgeschreven vloeistof ☐ de juiste dosis aan de hand van het voorschrift ☐ de houdbaarheidsdatum op de ampul/flacon ☐ de juiste toedieningsvorm ☐ de frequentie van de toediening 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ breng de voorgeschreven vloeistof op het voorgeschreven niveau (niveau betekent: er is een bobbeltje van de vloeistof boven op de conus te zien). ○ dit doe je door je spuit en naald horizontaal te houden en op een depper te spuiten. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ <u>bij gebruik ampul</u>: verwijder alle vloeistof uit het bovenste gedeelte van de ampul en breek de top, met behulp van een depper, eraf. Stop het afgebroken topje gelijk in de naaldencontainer 			

<ul style="list-style-type: none"> ○ <u>bij gebruik van flacon:</u> desinfecteer de rubberdop (Kritische factor!) 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ steek de naald in de ampul of flacon en zuig 0,2 ml meer dan de benodigde vloeistof op 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ <u>bij gebruik ampul:</u> zorg ervoor dat je de lege ampul gelijk in de naaldencontainer stopt(dit geldt alleen wanneer je de injectie zelf toedient). Indien iemand anders de spuit gaat toedienen, dan bewaar je de ampul bij de spuit, zodat degene een en ander kan controleren 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ tik eventuele luchtbellens aan in de spuit en door de stamper iets naar beneden te trekken en de spuit eventueel op de kop te houden. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ spuit vloeistof terug tot en met de conus van de spuit en tot de juist voorgeschreven hoeveelheid vloeistof. Dit doe je door je spuit en naald horizontaal te houden en op een depper te spuiten. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ zet het hoesje op de opzugnaald (door de hengelmethode of beide handpalmen tegen elkaar aan te houden), draai de naald eraf en stop hem in de naaldencontainer. Blijf de spuit goed vasthouden in een hand. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ plaats de insteeknaald op de conus van de spuit. Let erop dat de opening van de naald en de inhoudsverdeling van de spuit naar je toe wijst. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ controleer of er nog luchtbellens in spuit aanwezig zijn en verwijder deze zo nodig, door de naald naar boven te richten 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ spuit de vloeistof terug tot en met de naald, totdat er een klein bobbeltje van het vloeistof op de naald verschijnt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ trek de huid van de onderarm strak in de richting van de pols 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ steek de naald met de opening naar boven, in een snelle beweging in de huid en steek deze vrijwel evenwijdig aan de oppervlakte van de huid, een paar millimeter in de huid. 			

<ul style="list-style-type: none"> ○ spuit de vloeistof langzaam in (als de naald op de juiste plaats zit, ontstaat er tijdens het spuiten een bultje). Fixeer de naald en spuit goed, door je vinger en duim op de conus te plaatsen. Houd de patiënt goed in de gaten 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ houd de depper boven insteekplaats en verwijder de naald weer snel uit de huid 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ haak de naald direct af in de naaldencontainer terwijl de patiënt zelf de depper vasthoudt. De spuit mag in het vieze bekken neergelegd worden. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ plak een pleister (evt. allergeen-vrij) op de injectieplaats 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ geef de patiënt de benodigde informatie (voorlichting en adviezen mee) 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ ruim het materiaal op 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ noteer de gegevens in het medisch dossier van de patiënt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ werk steriel 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ werk efficiënt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ werk methodisch 			

Richtlijnen m.b.t. wondverzorging en bij het verbinden

- ❖ Informeer bij de patiënt naar wat er precies gebeurd is. Controleer of en wanneer de laatste tetanusvaccinatie is toegediend en of een booster/ volledige vaccinatie geïndiceerd is. Dit is afhankelijk van het soort wond.
- ❖ Geef uitleg aan de patiënt over de handeling:
  - vertel wat je gaat doen
  - vertel welk doel het aanleggen van een dekverband heeft
  - welke materialen je gebruikt en waarvoor deze dienen
  - zorg dat sieraden af zijn
- ❖ Laat de patiënt zitten of liggen tijdens de handeling.
- ❖ Inspecteer de wond maar raak de wond nooit aan.
- ❖ Douche of spoel, indien nodig, de wond uit met kraanwater (kraan eerst 30 sec. laten stromen) of Natriumchloride 0,9% (NaCl 0,9%) en dep het voorzichtig droog m.b.v. een steriel gaasje.
- ❖ Desinfecteer de wond of bij overige ingrepen de huid of slijmvliezen met alcohol 70 % evt. met of zonder toevoeging van chloorhexidine 0,5% of jodium 1% (tinctuur).
Let op: bij jodiumgebruik rekening houden met overgevoeligheid/allergische reactie!
- ❖ Zorg dat de patiënt tijdens de handeling voldoende steun heeft aan het gekwetste lichaamsdeel.
- ❖ Verbind altijd van distaal (uiteinde) naar proximaal (naar het hart toe).
- ❖ Houd tijdens het verbinden contact met de patiënt, ga voor de patiënt zitten of staan (met het oog op evt. flauwvallen). Observeer de patiënt tijdens het verbinden.
- ❖ Controleer na het verbinden de CSM: circulatie, sensibiliteit en motoriek.
- ❖ Geef de patiënt afhankelijk van de verwonding adviezen mee bijvoorbeeld:
  - rust geven (wat wel / niet doen)
  - hoog houden bij letsels en verwondingen en hevige bloedingen
  - droog houden
  - bij hechtingen: te veel druk voorkomen (bijv. bij sporten). Dit advies geldt ook na het verwijderen van hechtingen (tot circa 1 week)
  - pijnbestrijding; b.v. paracetamol (zie: richtlijnen NHG)
  - controle afspraak (verschonen van het verband en checken van de wond)

- ❖ Indien de wond gehecht of verbonden is kunnen er complicaties ontstaan. De patiënt moet contact opnemen met de huisarts of polikliniek bij:
  - toenemende roodheid rond de wond
  - nabloeding uit de wond
  - wanneer er pus uit de wond komt
  - toenemende pijn ondanks pijnstilling
  - bij koorts of algehele malaise klachten
  - open barsten van de wond

- ❖ Zorg ervoor dat je:
  - steriel werkt
  - efficiënt werkt
  - methodisch werkt (van distaal naar proximaal verbindt, in de rol kijkt).
  - de zwachtel functioneel aanlegt

- ❖ Noteer tot slot in de computer welke handeling(en) je hebt verricht en zorg voor een juiste declaratie.

Dekverband bij een wond aanleggen

Bij het aanleggen van dekverbanden is er sprake van een oppervlakkige huidwond. Een dekverband wordt aangelegd om verspreiding van ziektekiemen te voorkomen en bloeding te stelpen. De opbouw van een dekverband bestaat uit.

- steriel gaas
- witte watten (indien nodig; mogen ook synthetische watten zijn)
- hydrofiel zwachtel

Opbouw drukverband

- synthetische watten
- ideaal zwachtel
- leukoplast

Geïmpregneerd gaas

- Geïmpregneerd gaas Klinitulle (paraffine kompres); Voorbeelden: oppervlakkige wonden zoals schaaf- en snijwonden
- Betadine: bescherming en ontsmetten van wonden (ontstoken). Toepassing: brandwonden
- Biogaze: bedekking van wonden en lichte huidbeschadigingen. Eerste hulp bij oppervlakkige en kleine brandwonden. Er zit Menthol in en het werkt verkoelend.

ICE methode

Het hele woord ice is engels voor ijs. Dus voor de koelen

- Immobilisation: rust houden
- Compression: druk geven
- Elevation: hoog houden

Koelen is de eerste hulp die je verleent bij kneuzingen, verstuiking, verrekking en scheuren van pezen of spieren. Het koelen kan met stromend water of met een ice-pack. Ook kan je koelen met ijsblokjes in een zakje. Koel je met ijs, zorg dan dat er altijd een doek (theedoek, mitella, zakdoek, speciaal ice-pack-zakje) tussen de huid en het ijs zit om bevriezing van de huid te voorkomen. Koelen doe je minimaal 10 minuten en zolang de geblesseerde plek warmte uitstraalt.

Immobilisatie/Rust

Dit betekent dat het slachtoffer geen druk op het gekwetste lichaamsdeel mag uitvoeren voor minimaal 24 uur. Voor armen kan dit met een mitella of brede das en voor benen kan dit met krukken, rolstoel of ondersteunt door iemand. Verband of intapen (door een fysio) kunnen het lichaamsdeel onbeweeglijk maken.

Compressie

Dit betekent druk. Dit kun je doen met een drukverband. Hiermee kun je het lichaamsdeel ondersteunen, onbeweeglijk maken en druk geven op de zwelling. Het slachtoffer voelt zelf het best of het drukverband goed zit. Laat altijd vingers en tenen buiten dit verband om te zien of het niet te strak zit. Bij verkleuring opnieuw verbinden. Een drukverband leg je aan met een wattenrol en een ideaalzwachtel. Leg dit stevig aan. Vergeet niet dat de watten onder de ideaalzwachtel uit moeten komen om afknellen te voorkomen.

Elevatie

Elevatie is het hoog houden van het lichaamsdeel. Dit hoog houden is in geval van een arm in een mitella of brede das iets hoger dan horizontaal. Ook bij benen geldt iets hoger dan horizontaal bijvoorbeeld op een stoel of bed met een kussen eronder. Hierdoor vermindert de bloedtoevoer en vergemakkelijkt de bloedafvoer waardoor zwelling makkelijker wegtrekt.

Bron: IKEHBO.nl

AANLEGGEN VAN VERBANDEN

Dekverbanden:

- Vinger of teen
- Handrug of wreef van de voet
- Open handverband of open voetverband
- Elleboog / knie of hiel
- Arm of been

Drukverbanden:

- Pols
- Enkel

Rust en Ondersteunende verbanden:

- Mitella
- Das

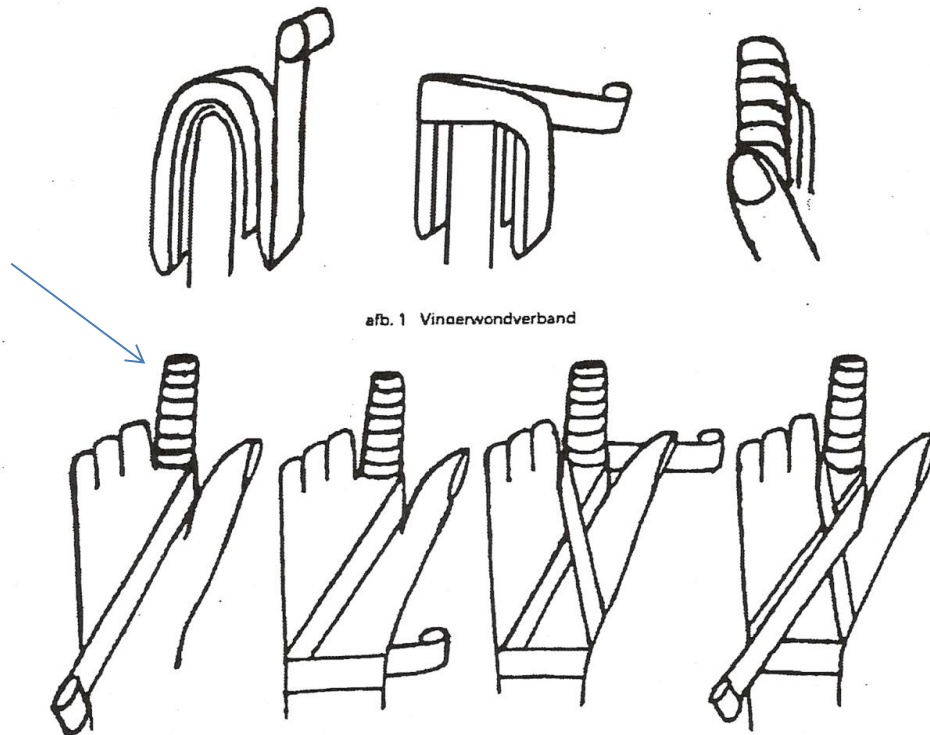
Wondverzorging:

- Geïmpregneerd gaas
- Zalfverband
- Corpus aliënum

Aanleggen van een dekverband <ul style="list-style-type: none"> • aan de vinger • aan de teen 	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de benodigdheden klaar: <ul style="list-style-type: none"> ☐ bekkens (afval, gebruikte instrumenten, verbandmateriaal) ☐ onderlegger ☐ disposable handschoenen ☐ desinfectans ☐ steriel kommetje ☐ steriele gaasjes (5x5) voor desinfecteren en verbinden ☐ hydrolast zwachtel (4x4) ☐ leucoplast ☐ verbandschaar 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ vraag aan de patiënt wat er gebeurd is en geef uitleg over de handeling 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ zorg dat de patiënt geen sieraden draagt aan de verwonde/aangedane zijde 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de onderlegger onder hand/voet van de patiënt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ trek handschoenen aan 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ observeer en houd contact met de patiënt tijdens het verzorgen en verbinden van de wond 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ desinfecteer de wond 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg een steriel gaasje op de wond 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ trek handschoenen uit 			

o leg zwachtel aan			
o fixeer de zwachtel met leucoplast ver van de wond vandaan			
o voer de CSM controle uit			
o geef de patiënt adviezen mee			
o ruim de materialen op			
o was de handen			
o het verband is functioneel aangelegd			
o werk steriel			
o werk efficiënt			
o werk methodisch			

Vingerwondverband

afb. 1 Vingerwondverband

Werkwijze vingerverband

- je voert de zwachtel vanaf de binnenzijde van de hand over de vingertop heen
- houd dit gedeelte vast tussen duim en wijsvinger en ga weer terug vanaf de buitenzijde naar de binnenzijde
- nadat je driemaal over de vingertop bent gegaan, draai je het verband om de vingertop heen
- bedek steeds 2/3 van de vorige toer en ga circulair naar beneden
- als je beneden bij de vinger bent aangekomen, ga je over de handrug naar de pols
- draai één hele toer om de pols en ga weer terug naar de vinger, één toer circulair om de vinger
- dan weer over de handrug naar de pols, waar je het verband eindigt
- let er wel op dat je de handpalm vrijlaat

Aanleggen van een dekverband <ul style="list-style-type: none"> • aan de handrug • wreef van de voet 	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de benodigdheden klaar: <ul style="list-style-type: none"> ☐ bekkens (afval, gebruikte instrumenten, schoon verbandmateriaal) ☐ onderlegger ☐ disposable handschoenen ☐ desinfectans ☐ steriel kommetje ☐ steriele gaasjes (5x5) voor desinfecteren en verbinden (evt. 10 x10 cm) ☐ hydrolast zwachtel (4x6 of 4x8) ☐ leucoplast ☐ verbandschaar 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ vraag aan de patiënt wat er gebeurd is en geef uitleg over de handeling 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ zorg dat de patiënt geen sieraden draagt aan de verwonde/aangedane zijde 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de onderlegger onder hand/voet van de patiënt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ trek handschoenen aan 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ observeer en houd contact met de patiënt tijdens het verzorgen en verbinden van de wond 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ desinfecteer de wond 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg een steriel gaasje op de wond 			

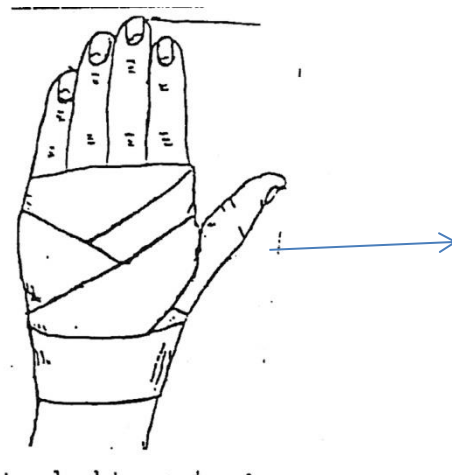
o vraag eventueel of de patiënt het gaasje vast wil houden			
o de handschoenen uit			
o leg de zwachtel aan (zie stencil handrug)			
o fixeer de zwachtel met leucoplast ver van de wond vandaan			
o voer de CSM controle uit			
o geef de patiënt adviezen mee			
o ruim de materialen op			
o was de handen			
o het verband is functioneel aangelegd			
o werk steriel			
o werk efficiënt			
o werk methodisch			

Werkwijze handrugverband

- leg de zwachtel vast met enige toeren om de handrug, net onder de vingers
- vervolgens verbind je vanaf de rand van de eerste toer schuin over de handrug naar de pols
- maak dan eerst een toer om de pols en ga dan weer schuin over de handrug terug naar de rand van het verband
- vanaf dit punt ga je weer (vanaf de handpalm) terug naar de eerste schuine toer en bedek dan 2/3 van de vorige toer naar de pols, de duim laat je hierbij vrij
- herhaal dit nog een keer en eindig het verband om de pols
- deze werkwijze geldt ook voor de wreef van de voet

Aandachtspunten:

- begin bij het aanleggen van het hydrofielzwachtel onder de knokkels
- let erop dat je de muis van de hand vrijlaat i.v.m. bewegingsvrijheid

Handrugverband

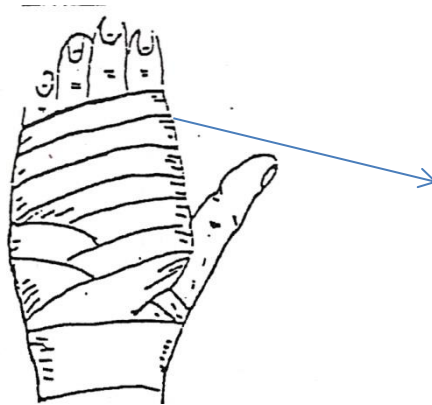
Aanleggen van een dekverband <ul style="list-style-type: none"> • openhandsverband • openvoetverband 	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de benodigdheden klaar: <ul style="list-style-type: none"> ☐ bekkens (afval, gebruikte instrumenten, verbandmateriaal) ☐ onderlegger ☐ disposable handschoenen ☐ desinfectans ☐ steriel kommetje ☐ steriele gaasjes (5x5) voor desinfecteren en verbinden (evt. 10 x10 cm) ☐ steriel gaasje voor tussen de vingers / tenen ☐ hydrolast zwachtel (4x6 of 4x8) ☐ leucoplast ☐ verbandschaar 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ vraag aan de patiënt wat er gebeurd is en geef uitleg over de handeling 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ zorg dat de patiënt geen sieraden draagt aan de verwonde/aangedane zijde 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de onderlegger onder hand/voet van de patiënt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ trek handschoenen aan 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ observeer en houd contact met de patiënt tijdens het verzorgen en verbinden van de wond 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ desinfecteer de wond <p><i>Vouw een steriel gaasje dubbel en vlecht het tussen de vingers door</i></p>			

○ leg daarna een steriel gaasje op de wond			
○ Vraag eventueel aan de patiënt of hij het gaasje vast wil houden			
○ trek de handschoenen uit			
○ leg de zwachtel aan (zie stencil open handverband)			
○ fixeer de zwachtel met leucoplast ver van de wond vandaan			
○ voer de CSM controle uit			
○ geef de patiënt adviezen mee			
○ ruim de materialen op			
○ was de handen			
○ het verband is functioneel aangelegd			
○ werk steriel			
○ werk efficiënt			
○ werk methodisch			

Werkwijze open handverband

- plaats een dubbel gevouwen gaasje tussen de vingers, aangezien je van huid op huid verbindt (dit voorkomt smetgevaar)
- nadat je de wond hebt bedekt begin je met zwachtelen van de hand
- je begint bij de pink tot de onderkant van de duim en dan ga je kruisen, net als bij het handrugverband
- zorg dat de uiteinden van de vingers en de pink vrij blijven van het verband

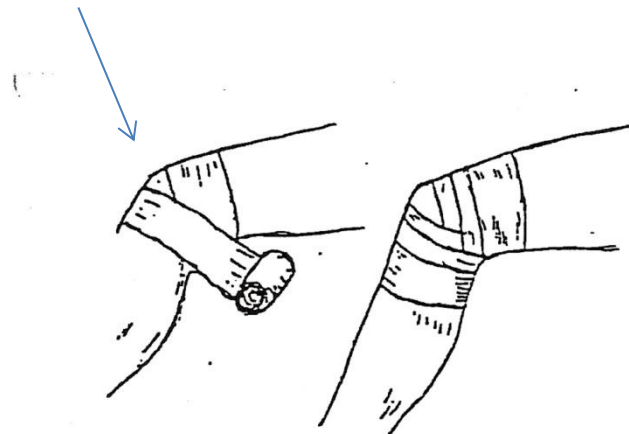
Open handverband

Aanleggen van een dekverband <ul style="list-style-type: none"> • elleboog • knie • hiel 	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de benodigdheden klaar: <ul style="list-style-type: none"> ☐ bekkens (afval, verbandmateriaal) ☐ onderlegger ☐ disposable handschoenen ☐ desinfectans ☐ steriel kommetje ☐ steriele gaasjes (5x5 of 10x10) voor desinfecteren en verbinden ☐ hydrolast zwachtel (4x6 of 4x8) ☐ leucoplast ☐ verbandschaar 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ vraag de patiënt wat er gebeurd is en geef uitleg over de handeling 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ zorg dat de patiënt geen sieraden draagt aan de verwonde/aangedane zijde 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de onderlegger onder elleboog/knie/hiel van de patiënt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ trek handschoenen aan 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ observeer en houd contact met de patiënt tijdens het verbinden 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ desinfecteer de wond 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ Zorg ervoor dat je de aangedane ledemaat in de functionele stand plaatst. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg een steriel gaasje op de wond 			

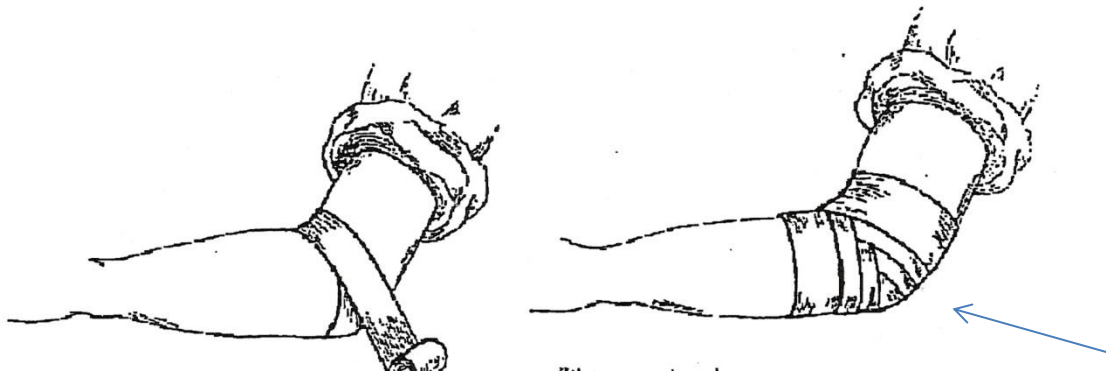
○ Vraag eventueel aan de patiënt of hij het gaasje tegen wil houden			
○ trek de handschoenen uit			
○ leg de zwachtel aan (zie stencil: dekverband elleboog/knie/hiel).			
○ fixeer de zwachtel met leucoplast ver van de wond vandaan			
○ voer de CSM controle uit			
○ geef de patiënt adviezen mee			
○ ruim de materialen op			
○ was de handen			
○ het verband is functioneel aangelegd			
○ werk steriel			
○ werk efficiënt			
○ werk methodisch			

Werkwijze knie/elleboog en hielverband

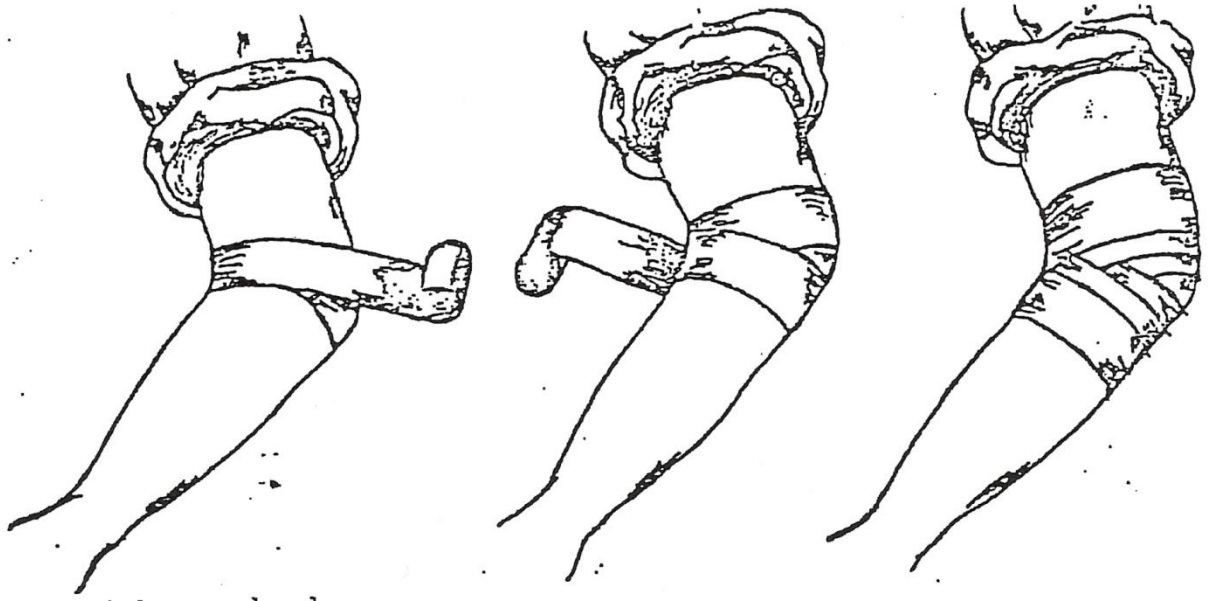
- zet het been in een enigszins gebogen stand
- leg de eerste toer op het midden van de knie vast
- de tweede toer bedekt 2/3 onder de vorige toer over de knie heen
- de derde toer bedekt 2/3 van de eerste toer naar boven, ga dan schuin terug naar de knieholte
- dit herhaal je een aantal keer
- eindig het zwachtel aan het bovenbeen
- op deze manier verbind je ook de elleboog en de hiel
- echter bij het aanleggen van een elleboogdekverband begin je met 2 cirkeltoeren over de elleboog
- de volgende slagen komen steeds op 2/3 van de vorige slag te liggen
- vanaf de elleboog gezien werk je steeds met één slag naar beneden en de volgende naar boven
- het kruisen van het verband vindt plaats op de buigzijde

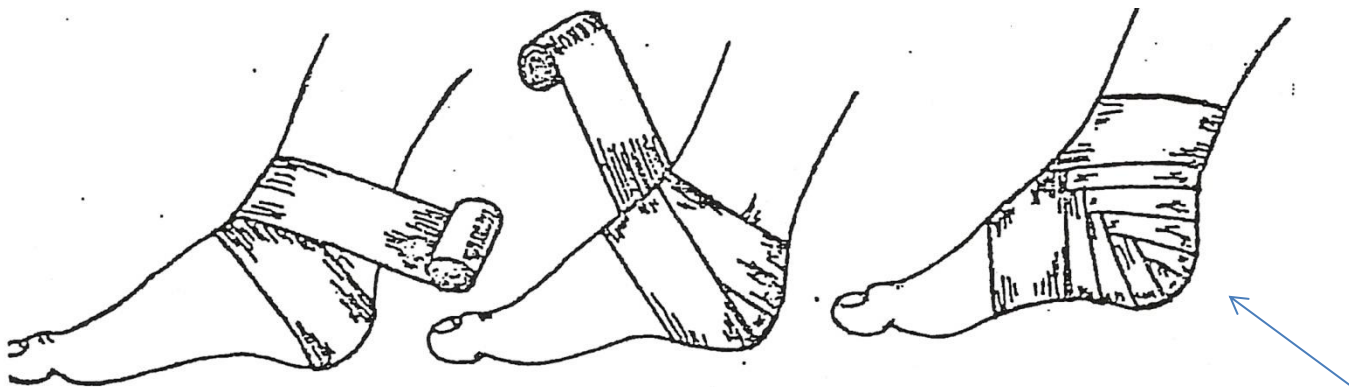
Knieverband

Elleboogverband

Elleboogverband

Hielverband

Aanleggen van een dekverband <ul style="list-style-type: none"> • arm • been 	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de benodigdheden klaar: <ul style="list-style-type: none"> ☐ bekkens (afval, verbandmateriaal) ☐ onderlegger ☐ disposable handschoenen ☐ desinfectans ☐ steriel kommetje ☐ steriele gaasjes (5x5 of 10x10) voor desinfecteren en verbinden ☐ hydrolast zwachtel (4x6 of 4x8 of 4x10) ☐ leucoplast ☐ verbandschaar 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ vraag aan de patiënt wat er gebeurd is en geef uitleg over de handeling 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ zorg dat de patiënt geen sieraden draagt aan de verwonde/aangedane zijde 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de onderlegger onder hand/voet van de patiënt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ trek handschoenen aan 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ observeer en houd contact met de patiënt tijdens het verbinden 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ desinfecteer de wond 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg een steriel gaasje op de wond 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ trek de handschoenen uit 			

○ Leg de zwachtel aan; leg de zwachtel half op de huid en half op het steriele gaasje			
○ de tweede toer bedekt 2/3 boven de eerste toer naar boven, dit herhaal je een aantal keer tot het steriele gaas volledig is bedekt.			
○ fixeer de zwachtel met leucoplast ver van de wond vandaan			
○ voer de CSM controle uit			
○ geef de patiënt adviezen mee			
○ ruim de materialen op			
○ was de handen			
○ het verband is functioneel aangelegd			
○ werk steriel			
○ werk efficiënt			
○ werk methodisch			

Aanbrengen van geïmpregneerd gaas	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg aan de patiënt uit wat je aan wondbehandeling gaat doen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ pak een kant en klaar instrumentensetje uit de voorraad (of zorg ervoor dat er een setje geseald en gesteriliseerd wordt) met hierin de volgende instrumenten: <ul style="list-style-type: none"> ☐ 2 anatomische pincetten ☐ chirurgische schaar (sp/sp of sp/st) 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de benodigde materialen voor het niet steriele veld klaar: <ul style="list-style-type: none"> ☐ bekkens (afval, gebruikte instrumenten, verbandmateriaal) ☐ onderlegger ☐ disposable handschoenen ☐ geïmpregneerd gaas (verpakking alvast openen) ☐ 1 steriel gaasje 5 x5 cm ☐ elastisch hydrofiel zwachtel (maat afhankelijk van de grote van de wond, plaats en postuur van de patiënt) ☐ leukoplast ☐ verbandschaar 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ vouw de verpakking van je steriele set voorzichtig open. Dit is tegelijkertijd jouw steriele veld 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de onderlegger onder het verwonde lichaamsdeel van de patiënt (zorg eventueel voor voldoende steun) 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ inspecteer de grote van de wond 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ trek de disposable handschoenen aan 			

<ul style="list-style-type: none"> ○ observeer en houd contact met de patiënt tijdens het verbinden 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ knip het geïmpregneerd gaas op maat ○ gebruik daarvoor het steriele anatomisch pincet en de steriele chirurgische schaar. ○ houdt als afmeting de grote van de wond aan. ○ zorg dat de wondranden vrij blijven in verband met verweking 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ verwijder m.b.v. de steriele anatomische pincetten het verpakkingsmateriaal waarin het geïmpregneerde gaas verpakt zit. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg met behulp van de steriele anatomische pincetten het geïmpregneerde gaas op de wond 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ zorg dat de wondranden vrij blijven 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg een steriel gaasje op het geïmpregneerde gaas 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ trek de disposable handschoenen uit 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ fixeer het gaas met een elastisch hydrofiel zwachtel en leukoplast 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ voer de CSM controle uit (circulatie, sensibiliteit en motoriek) 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ geef de patiënt de benodigde informatie (voorlichting en adviezen) mee 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ ruim de materialen op 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ het verband is functioneel aangelegd 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ werk steriel, efficiënt en methodisch 			

Aanbrengen van zalfverband bij een brandwond (zilversulfadiazine of Flammazine)	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg aan de patiënt uit wat je aan wondbehandeling gaat doen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de benodigde steriele instrumenten op het steriele veld klaar. In deze volgorde: <ul style="list-style-type: none"> ☐ bekkens (afval, gebruikte instrumenten, verbandmateriaal) ☐ onderlegger ☐ disposable handschoenen ☐ zilversulfadiazine (zit in tube voorgeschreven zalf) ☐ steriele gazen (maat afhankelijke van de grote van de brandwond) ☐ elastisch hydrofiel zwachtel (maat afhankelijk van de grote van de wond, plaats en postuur van de patiënt) ☐ leucoplast ☐ verbandschaar 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de onderlegger neer 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ zorg dat het betreffende lichaamsdeel voldoende steun heeft 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ inspecteer de brandwond 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ trek de disposable handschoenen aan 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ observeer en houd contact met de patiënt tijdens het verbinden 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ breng een dikke laag zilversulfadiazine aan op het steriele gaasje zonder het gaasje daarbij aan te raken. 			

o pak het steriel gaasje bij twee puntjes vast en leg het voorzichtig op de brandwond			
o leg witte watten of synthetische op het steriele gaasje (indien nodig).			
o trek de disposable handschoenen uit			
o fixeer het geheel met een elastisch hydrofiel zwachtel en leucoplast			
o voer de CSM controle uit			
o geef de patiënt de benodigde informatie (voorlichting en adviezen) mee			
o ruim de materialen op			
o was de handen			
o het verband is functioneel aangelegd			
o werk steriel			
o werk efficiënt			
o werk methodisch			

Verwijderen van een corpus aliënum uit een wond	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg aan de patiënt uit wat je aan wondbehandeling gaat doen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ pak een steriele anatomisch pincet uit een steriele verpakking (laminaat zakje) (als deze niet voorradig is maak je deze eerst zelf klaar) 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de benodigde materialen voor het niet steriele veld klaar: <ul style="list-style-type: none"> ☐ bekkens (afval, gebruikte instrumenten, schoon verbandmateriaal) (3); voor materialen, afval en de instrumenten ☐ onderlegger ☐ disposable handschoenen ☐ steriele gaasjes (maat afhankelijk van de wond) ☐ witte watten ☐ elastisch hydrofiel zwachtel (maat afhankelijk van de wond) ☐ naaldencontainer ☐ leucoplast ☐ verbandschaar 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ plaats de onderlegger onder het verwonde lichaamsdeel van de patiënt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ inspecteer de wond 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ vouw de verpakking van jouw steriele set voorzichtig open, dit is tegelijkertijd jouw steriele veld 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ trek disposable handschoenen aan 			

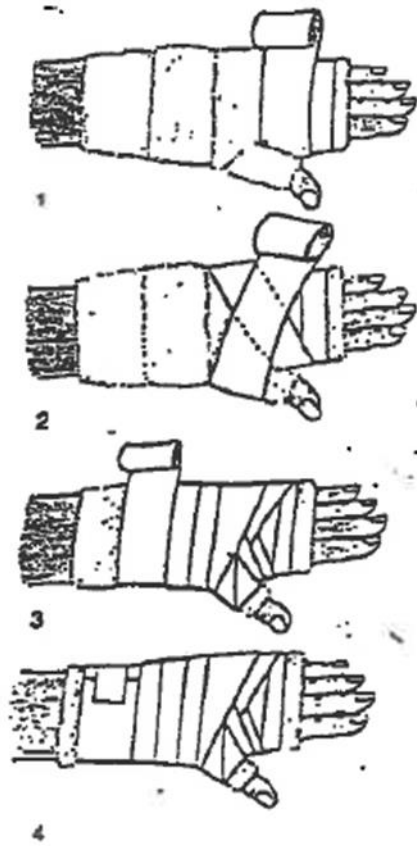
o verwijder met het pincet het corpus aliënum			
o zorg dat je het corpus aliënum in de naaldencontainer legt			
o inspecteer opnieuw de wond; controleer of alles is verwijderd			
o leg een steriel gaasje op de wond			
o leg witte watten op het steriele gaasje			
o trek de handschoenen uit			
o leg de zwachtel aan. Fixeer de zwachtel met Leucoplast			
o voer de CSM controle uit			
o geef de patiënt de benodigde informatie (voorlichting en adviezen) mee			
o ruim de materialen op			
o was de handen			
o het verband is functioneel aangelegd			
o werk steriel			
o werk efficiënt			
o werk methodisch			

Aanleggen van een drukverband aan de pols	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was en droog je handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de benodigde materialen gebruiksklaar: <ul style="list-style-type: none"> ☐ bekkens (afval, gebruikte instrumenten, verbandmateriaal) ☐ synthetische watten (6 cm) ☐ ideaal windsel (vaak gaat het om 6 cm). ☐ Leukoplast ☐ verbandschaar 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ vraag wat er gebeurd is en wat de patiënt gedaan heeft (gekoeld?) geef uitleg over de handeling aan de patiënt. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ laat de patiënt zo nodig sieraden af doen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ zorg dat de pols voldoende steun heeft en plaats deze in de functionele stand 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ observeer en houd contact met de patiënt tijdens het verbinden 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg een ruim bedekkende laag <u>synthetische watten</u> om de hand aan. Zorg ervoor dat de vingertoppen inclusief de top van de duim vrij blijven. Werk van distaal naar proximaal en eindig halverwege de onderarm en duim <p style="color: red;">(Opmerking: synthetische watten worden in de EHBO niet meer gebruikt voor een drukverband; wij doen het nog wel)</p>			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de eerste slag van het ideaal windsel om de hand en zorg er daarbij voor dat de synthetische watten circa 2 cm. buiten het ideaal windsel steken. Zorg ervoor dat je in de rol kijkt en veranker het ideaal windsel goed door de eerste slag 2x te maken. 			

<ul style="list-style-type: none"> ○ leg enkele slagen om de hand tot aan de duim, zodanig dat daarbij de vorige slag telkens voor 2/3 wordt bedekt. <ul style="list-style-type: none"> □ leg een slag schuin over de handrug naar de pols □ kom aan de andere zijnde van de pols schuin over de handrug weer terug □ herhaal deze slagen enkele malen, zo ontstaat 2,5x een vissengraad. Zorg ervoor dat de muis van de duim goed in het verband wordt opgenomen (ook hier dient 2 centimeter van de synthetische watten uit te steken). □ leg enkele slagen aan tot halverwege de onderarm. (denk ook hier om de 2 centimeter van de synthetische watten) □ zet het uiteinde van het ideaal windsel vast met een stukje leukoplast □ leg zo nodig een mitella aan 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ voer de CSM controle uit 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ geef de patiënt de juiste adviezen mee voor thuis (hoog houden, bewegen op geleide van de pijn, eventuele nacontrole). Hanteer de ICE-methode (zie stencil). ○ ICE methode wordt in de EHBO niet meer toegepast (wij doen het nog wel) 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ ruim de materialen op 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ het verband is functioneel aangelegd 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ werk hygiënisch 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ werk efficiënt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ werk methodisch 			

De werkwijze:

Drukverband pols

Aanleggen van een drukverband aan de enkel	Aangevaard	Deels aanvaard	Niet aanvaard
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was en droog de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de benodigde materialen gebruiksklaar: <ul style="list-style-type: none"> ☐ bekkens (afval, gebruikte instrumenten, verbandmateriaal) ☐ synthetische watten (10cm) ☐ ideaal windsel (maat is afhankelijk van de enkel, vaak gaat het om 8 of 10 cm). ☐ leukoplast ☐ verbandschaar 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ vraag wat er gebeurd is en wat de patiënt gedaan heeft (gekoeld?) geef uitleg over de handeling aan de patiënt. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ laat de patiënt zo nodig sieraden af doen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ zorg dat de enkel voldoende steun heeft en plaats deze in de functionele stand (tenen richting neus; 90 graden) 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ observeer en houd contact met de patiënt tijdens het verbinden 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg een ruim bedekkende laag <u>synthetische watten</u> om de enkel aan. Zorg ervoor dat de toppen van de tenen vrij blijven. Werk van distaal naar proximaal en eindig halverwege het onderbeen. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de eerste slag van het ideaal windsel om de enkel en zorg er daarbij voor dat de synthetische watten circa 2 cm. buiten het ideaal windsel steken. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ zorg ervoor dat je in de rol kijkt en veranker het ideaal windsel goed door de eerste slag 2x te maken. ○ leg enkele slagen om de enkel heen tot aan de hak, zodanig dat daarbij de vorige slag telkens voor 2/3 wordt bedekt. 			

<ul style="list-style-type: none"> ○ aangekomen bij de hak begin je met een slag om het midden van de hak en vervolgens leg je een schuine slag onder en boven de hak aan om zo een “kippenkontje” te creëren. Werk ook hierbij van distaal naar proximaal. ○ rond het drukverband af met enkele slagen tot aan het onderbeen ○ zet het uiteinde van het ideaal windsel vast met een stukje leukoplast 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ voer de CSM controle uit 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ geef de patiënt de juiste adviezen mee voor thuis (hoog houden, bewegen op geleide van de pijn, eventuele nacontrole). Hanteer de ICE-methode (zie stencil). 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ ruim de materialen op 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ het verband is functioneel aangelegd 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ werk hygiënisch 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ werk efficiënt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ werk methodisch 			

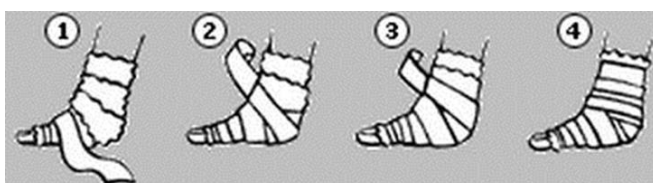
ICE-regel

ICE = koel met water, ijs of cold-pack gedurende 15 tot 20 minuten (leg altijd een doek tussen huid en ijs of cold-pack).

I = Immobiliseren; zorg dat het lichaamsdeel niet beweegt of gebruikt wordt om op te steunen.

C = Compressie; leg een drukverband aan (zie tekening).

E = Elevatie; houd het lichaamsdeel boven harthoogte.

Aanleggen van een mitella: <ul style="list-style-type: none"> • normaal • verhoogd (letsel of verwonding hand, pols, onderarm, elleboog) 	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt			
○ was de handen			
○ leg de benodigdheden klaar: <ul style="list-style-type: none"> ☐ mitella (driekante doek) ☐ veiligheidsspeld(en) 			
○ vraag eventueel aan de patiënt wat er gebeurd is en geef uitleg over de handeling			
○ zorg dat de patiënt geen sieraden draagt aan de verwonde/aangedane zijde			
○ ga voor de patiënt staan gedurende de gehele handeling			
○ pak de driekante doek bij punt en slip. Leg de punt achter de elleboog en de slip op de schouder aan de gezonde zijde			
○ vouw de voorste slip over de arm naar de schouder aan de gewonde zijde			
○ knoop de slippen onder het oor aan de gezonde zijde met een platte knoop. Laat de knoop niet op de nekwerfels rusten			
○ zorg ervoor dat de hand iets hoger ligt dan de elleboog en dat de vingers iets uitsteken			
○ vouw de punt bij de elleboog naar voren en zet deze met een knoop of veiligheidsspeld vast (opening naar beneden)			
○ zorg ervoor dat de arm en de elleboog voldoende steun hebben			

○ geef adviezen mee aan de patiënt			
○ ruim de materialen op en was de handen			
Hoge mitella:			
○ leg de hand van de patiënt op het sleutelbeen			
○ vouw de arm in en fixeer de mitella met een knoop of veiligheidsspeld (opening naar beneden)			

Werkwijze aanleggen van een Mitella

Bij een verwonding aan de rechter arm ga je als volgt te werk:

- leg de mitella op het lichaam onder de rechter arm door de linker schouder (zie punt A)
- punt C bevindt zich dan bij de elleboog van de gewonde arm
- neem punt B en leg deze over de gebogen arm naar de rechter schouder
- leg nu aan de kant van de linker schouder een platte knoop: of wel de gezonde zijde
- zorg nu dat de arm iets omhoog ligt en de hand maximaal tot en met de pink uitsteekt
- vouw nu punt C naar binnen en zorg dat de elleboog voldoende steun krijgt
- fixeer dit met een veiligheidsspeld

Aandachtspunten:

- let erop dat je de veiligheidsspeld dwars op de trekrichting plaats met de opening naar beneden
- plaats bij het aanbrengen van de veiligheidsspeld je hand zodanig in de mitella dat je niet in de huid van de patiënt prikt (opening naar beneden)

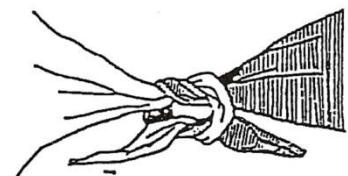

Mitella: normaal

Platte knoop

De platte knoop is een goede knooptechniek voor het fixeren van de mitella of dasverband.

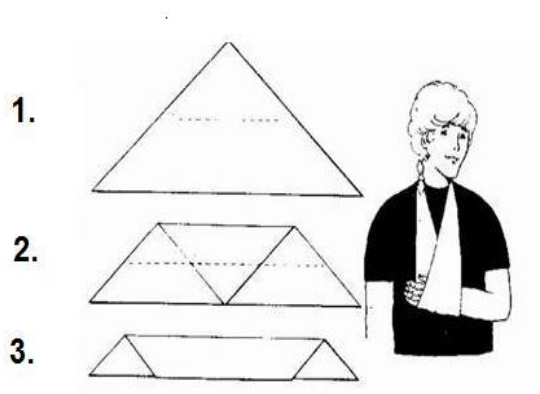
Houd in iedere hand een slip of uiteinde. Ga nu met de linkerslip over de rechterslip en eronderdoor, daarna met de (nu) rechterslip over de linker. Links over rechts en rechts over links.

Aanleggen van een brede/smalle das <i>(bij letsel aan schouder en bovenarm en sleutelbeen)</i>	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de benodigdheden klaar: mitella (driekante doek) 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ vraag eventueel de patiënt wat er is gebeurd is en geef uitleg over de handeling 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ zorg dat de patiënt geen sieraden draagt aan de verwonde/aangedane zijde 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ ga voor de patiënt staan gedurende de gehele handeling 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ vouw de mitella tot brede of smalle das (zie stencil aanleggen brede/smalle das) 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de brede/smalle das tussen arm en borst bij patiënt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg bij de patiënt de onderste slip over de schouder aan de gezonde kant van het lichaam 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ bevestig de slippy van de das met een <u>platte knoop onder het oor aan de gezonde zijde.</u> Laat de knoop niet op de nekwervels rusten 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ laat de hand van de patiënt iets hoger rusten dan zijn/ haar elleboog 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ zorg ervoor dat de arm en de elleboog voldoende steun hebben 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ geef adviezen mee aan de patiënt 			

Werkwijze aanleggen brede das

- de uitgevouwen mitella (afb. 1)
- vouw de mitella één keer dubbel op deze manier (afb. 2)
- vouw de doek vervolgens in drieën (afb. 3)
- het aanleggen van de brede das gaat op dezelfde manier als bij de mitella

Vitale Functies en belangrijke parameters

- Bloeddruk
- Hartslag
- 12 afleidingen ECG
- Enkel-Arminindex
- Ademhaling
- Longfunctie
- Temperatuur
- Lengte & gewicht

Metten van de bloeddruk bij een patiënt	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de benodigde materialen klaar: <ul style="list-style-type: none"> ☐ bloeddrukmeter ☐ stethoscoop ☐ bekken ☐ Alcohol 70 % (dus geen nep!) ☐ depper ☐ pen ☐ papier 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ laat de patiënt op een stoel plaatsnemen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ vraag de patiënt of hij uitgerust is (min. 5 min. bij laten komen na aankomst) 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ vraag naar het welbevinden van de patiënt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ stem met de patiënt af aan welke arm hij de laatste keer is gemeten. Vraag indien van toepassing wat de laatste waarde was en sluit contra-indicaties uit. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ vraag de patiënt de betreffende bovenarm te ontbloten 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ zorg dat de patiënt rechtop zit met de benen naast elkaar op de grond 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ vraag de patiënt de arm ter hoogte van het hart op tafel te laten rusten. Zorg ervoor dat de handpalm naar boven wijst. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ controleer de bloeddrukmeter (<i>nulstand</i>). ○ controleer de manchet (<i>leeg</i>) 			

<ul style="list-style-type: none"> ○ controleer de slangen (<i>vrij liggen en niet gedraaid</i>) ○ controleer de stethoscoop op goed functioneren (<i>bij stethoscopen met zowel een kelk- als membraankant, moet de membraankant open staan</i>). Dit controleer je door zachtjes op het membraam te tikken. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ verwijder de aanwezige lucht uit het manchet van de bloeddrukmeter door deze op te rollen en er in te knijpen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ breng de manchet correct op de bovenarm aan: 2,5 cm boven de elleboog plooi. De breedte van de manchet is afhankelijk van de omvang van de bovenarm. Indien nodig kies dan voor een andere maat *. Het midden van de manchet moet zich ter hoogte van het midden van het borstbeen bevinden. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ zorg ervoor dat de slangen niet gedraaid en vrij liggen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ vraag de patiënt tijdens het onderzoek niet te praten 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ plaats de stethoscoop op de juiste wijze in je oren, door de dopjes naar voren te laten wijzen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ zorg dat de arm van de patiënt gestrekt en ondersteunt op tafel ligt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ plaats het membraan van de stethoscoop op de slagader in de elleboogplooï (arteria brachialis) en blijf deze zonder druk vasthouden 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ pomp de manchet met gesloten ventiel snel op tot circa 180 mmHg. Pomp de manchet op tot 250 mmHg als je dan nog vaattonen hoort 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ open het ventiel van de ballon zodat de meter met een snelheid van 2 millimeter kwikdruk per seconde (ongeveer 2 millimeter per hartslag) daalt. Het dalen mag niet onderbroken worden door bij te pompen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ op het moment dat je de eerste harttoon hoort, lees je de bovendruk (systolische druk) af op de meter. Onthoud deze waarde. De bovendruk is ook te bepalen door de pols van de patiënt te voelen. De druk die afgelezen kan worden zodra de pols weer voelbaar is, is de bovendruk. 			

<ul style="list-style-type: none"> ○ op het moment dat je de laatste harttoon hoort, lees je de onderdruk (diastolische druk) af op de meter. Onthoud deze waarde. Als de tonen hoorbaar blijven tot (dichtbij) 0 mmHg, moet de waarde genoteerd worden vanaf het punt waarop de vaattonen niet meer duidelijk tikkend/kloppend zijn. Noteer deze waarde zoals gebruikelijk met achter de boven en onderdruk /0. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ laat de manchet voorzichtig leeglopen en verwijder de manchet 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ noteer de patiëntgegevens en bevindingen; de bloeddrukwaarde dient op 2 millimeter kwikdruk nauwkeurig afgelezen te worden plus vermelding van armzijde 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ <u>voer de meting nogmaals uit op de hierboven beschreven methode (en aan dezelfde arm) met een minimale tussenpoos van 1-2 minuten.</u> Tussen 2 metingen in moet de luchtkamer helemaal leeg zijn, zodat de 2^e meting begint vanaf de nulstand. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ meet vaker als er een duidelijk verschil tussen de metingen is. Bij een onregelmatige hartslag is het advies om ten minste drie maal te meten en te middelen. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ noteer het gemiddelde van 2 metingen (de gemiddelde waarde kan oneven zijn) en registreer deze als meetwaarde in het HIS. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ geef jouw bevindingen door aan de huisarts en/of patiënt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ maak de stethoscoop en membraam schoon met alcohol 70 % gebruik daarvoor deppers 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			

Extra informatie voor het bepalen van de juiste manchet maat *

Zorg voor een bij de patiënt passend manchet. Vaak staat aan de binnenkant van een manchet voor welke armomtrekken de manchet gebruikt kan worden. Als dat er niet staat, mag je ervan uitgaan dat bij een armomtrek van maximaal 33 cm een manchet nodig is van ten minste 12 x 26 cm. Bij een armomtrek van 33 tot 50 cm is minimaal een manchet van 12 x 40 cm nodig.

De eerste keer wordt de bloeddruk aan beide armen gemeten, tenzij er contra- indicaties zijn. Bij een verschil in diastolische of systolische bloeddruk van 10 mmHg of meer wordt bij de volgende metingen de bloeddruk gemeten aan de arm waar de hoogste waarde werd gevonden. Bij een verschil kleiner dan 10 mmHg wordt de bloeddruk steeds aan één en dezelfde arm (naar keuze welke) gemeten. Binnen een praktijk kan worden afgesproken aan welke arm men als regel meet.

Notatie gegevens (voorbeeld)

Datum:	6 -7- 2015
Tijdstip:	10.10 uur
Naam patiënt: mw./dhr.	Dhr. A. De Jong
Bloeddruk	RR: 120/80 mmHG
Arm (linker of rechter)	Linker arm

Metten van de hartslag bij de patiënt aan de pols	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt			
○ was de handen			
○ leg de benodigde materialen klaar: ☐ *polsteller/horloge met secondewijzer ☐ *pen en papier			
○ laat de patiënt op een stoel plaatsnemen			
○ vraag de patiënt of hij uitgerust is (min. 5 min. bij laten komen na aankomst)			
○ vraag naar het welbevinden van de patiënt			
○ geef informatie aan de patiënt over de handeling			
○ vraag de patiënt de desbetreffende arm op tafel neer te leggen en zorg er voor dat de handpalm naar boven wijst.			
○ plaats twee vingertoppen op de arteria radialis van de patiënt			
○ tel de hartslag van de patiënt en noteer je bevinding per minuut*			
○ deel je bevinding aan de patiënt mede			
○ noteer de patiëntgegevens en bevindingen			
○ was de handen			

Metten van de hartslag van de patiënt aan de pols

*Bij een regelmatige (regulaire) mag de pols $\frac{1}{4}$ of een $\frac{1}{2}$ minuut gemeten worden en dien je dit om te rekenen naar een hele minuut. Bij een onregelmatige pols dien je naast de vermelding irregulair (afgekort irr.) de hartslag 1 (volle) minuut te tellen.

Notatie gegevens (voorbeeld)

Datum:	6 -7- 2015
Tijdstip:	10.10 uur
Naam patiënt: mw./dhr.	Dhr. A. De Jong
Hartslag:	80 p.m.

Maken van een Electro cardiogram (ECG) bij een patiënt	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt			
○ was de handen			
○ zet de benodigdheden klaar: ☐ ECG apparaat ☐ ECG (plak) elektroden ☐ doekje ☐ scheermesje			
○ informeer de patiënt over de handeling			
○ laat de patiënt zijn bovenkleding geheel uittrekken en zijn enkels ontbloten: ook sieraden moeten verwijderd worden en mobieltje (zorg voor privacy)			
○ plaats de stekker van het ECG apparaat in het stopcontact			
○ zet het ECG apparaat aan			
○ voer, indien mogelijk, de patiëntgegevens in			
○ zorg dat de patiënt op de onderzoeksbank plaatsneemt en rustig blijft liggen			
○ zorg dat de ECG- draden knoopvrij zijn en uit elkaar liggen			
Plaatsing van de 6 borstelektroden <ul style="list-style-type: none"> ▪ C1: vierde tussenribsruimte direct rechts naast het borstbeen ▪ C2: vierde tussenribsruimte direct links naast het borstbeen ▪ C3: precies midden tussen C2 en C4 ▪ C4: vijfde tussenribsruimte, op de lijn, die vanuit het midden van het linker sleutelbeen recht naar beneden loopt 			

<ul style="list-style-type: none"> ▪ C5: op dezelfde horizontale lijn als de C4, in de lijn die vanuit de voorste linker okselplooi recht naar beneden loopt ▪ C6: op dezelfde horizontale lijn als C4, in de lijn die vanuit het midden van de linker oksel recht naar beneden loopt 			
<p>Methode 1</p> <p>Plaats daarna de 4 extremiteitselektroden als volgt aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zwarte elektrode aan rechterenkel ▪ rode elektrode aan rechterpols ▪ gele elektrode aan linkerpols ▪ groene elektrode aan linkerenkel <p>Methode 2</p> <p>Plaats daarna de 4 extremiteitselektroden als volgt aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zwarte elektrode aan rechterheup ▪ rode elektrode aan rechterschouder ▪ gele elektrode aan linkerschouder ▪ groene elektrode aan linkerheup 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ informeer de patiënt dat hij/zij gedurende de ECG registratie niet mag praten en bewegen, om storing te voorkomen. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ zet het ECG apparaat aan. (automatische ECG stand) de analyse is gestart; Vervolgens komt er één strook uit met alle 12 afleidingen erop 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ verwijder de elektroden van de borst en extremiteiten <i>(verwijder met een vochtig doekje alle lijmresten van de "pop")</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ vertel de patiënt dat je klaar bent en zich weer mag aankleden 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ ruim de materialen en benodigdheden op 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ geef de patiënt informatie over het vervolg van de uitslag 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ registreer de gegevens 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was je handen 			

○ werk hygiënisch			
○ werk efficiënt			
○ werk methodisch			

Metten van de enkel-armindex (Bron: Nederlandse Huisartsen Genootschap, juli 2014; www.nhg.org)	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was en droog de handen 			
Materiaal: <ul style="list-style-type: none"> ☐ bloeddrukmeter ☐ onderzoeksbank (zo vlak mogelijk) ☐ dopplerapparaat met vaatprobe (smalle kop) ☐ ultrasoundgel ☐ tissue voor het wegvegen van de gel na de meting ☐ rekenmachine 			
Patiënt <ul style="list-style-type: none"> ○ informeer de patiënt over de handeling 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ laat de patiënt zijn schoenen en sokken uitdoen en zowel zijn/haar arm als been ontbloten. Vermijd knellende kleding 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ vraag de patiënt liggend plaats te nemen op de onderzoeksbank 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ laat de patiënt gedurende 5 minuten zo plat mogelijk liggen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ een open wond moet eerst worden afgedekt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ controleer of de manchet van de bloeddrukmeter helemaal leeg is, de slangen niet gedraaid liggen en de meter op de nulstand staat. 			
Meting van de bloeddruk aan de armen			
<ul style="list-style-type: none"> ○ plaats de manchet zoals gebruikelijk aan de bovenarm 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ breng de ultrasoundgel aan de a. radialis (pols) (of a.brachialis) 			

<ul style="list-style-type: none"> ○ plaats de transducer in de gel en zoek met de transducer in de gel in de richting van de arterie onder een hoek van 30 tot 60 graden ten opzichte van het huidoppervlak en zoek naar het beste arteriële signaal. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ zoek met de transducer het vat: u hoort duidelijk een pulserend 'swoesj'- geluid. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ pomp de bloeddrukband op tot 30 mmHG boven het niveau van de bloeddruk waarbij het signaal verdwijnt en laat de druk langzaam teruglopen tot het niveau waarop het signaal weer hoorbaar is. Indien het niet lukt pomp dan de bloeddrukband op tot 200mmHG druk. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ laat de manchet rustig leeglopen, terwijl je de transducer goed gepositioneerd houdt. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ lees de systolische bloeddruk af zodra de pulsaties in het vat weer hoorbaar zijn. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ laat de manchet vervolgens vlot leeglopen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ herhaal de meting aan de andere arm. Gebruik voor de berekening de hoogste bloeddrukwaarde. 			
<p>Meting bloeddruk aan de enkels</p>			
<ul style="list-style-type: none"> ○ breng de bloeddrukmanchet aan, vlak boven de enkel, met de slangen naar boven in de richting van de knie. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ Palpeer de achterste scheenbeenslagader net achter/onder aan de binnenenkel 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ Breng op deze plaats de ultrasoundgel aan (ook als de slagader niet te voelen is) en plaats de dopplertransducer in de gel. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ Zet het dopplerapparaat aan en plaats transducer onder een hoek van 30-60 graden en zoek naar het best naar het beste ateriele signaal. Als u je bij de achterste scheenbeenslagader geen signaal vindt neem dan de voetrugslagader. 			

<ul style="list-style-type: none"> ○ houdt de dopplertransducer goed gefixeerd en pomp de manchet op tot circa 30 mmHG boven het niveau waarbij de vaattonen verdwijnen. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ Let wel: pomp niet bij, want dat kan stuwing veroorzaken. Aat dan de manchet volledig leeglopen en begin opnieuw 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ laat de manchet daarna leeglopen, met een snelheid van 2 mm kwikdruk per seconde. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ noteer de druk waarbij de eerste vaattoon weer te horen is. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ voer bovenstaande verrichting nogmaals uit, maar dan het andere been. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ verwijder de ultrasoundgel met een tissue 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ vertel de patiënt dat je klaar bent en dat hij/zij zich weer kan gaan aankleden 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ ruim de materialen en benodigdheden op 			
<p>Registratie</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Bereken de enkelarmindex van het linkerbeen = hoogste linkerenkeldruk / hoogste armdruk. ○ Bereken de enkelarmindex van het rechterbeen = hoogste rechter enkeldruk / hoogste armdruk. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ geef de patiënt informatie over het vervolg van de uitslag en maak een vervolgspraak op het spreekuur. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ werk hygiënisch 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ werk methodisch 			

Extra informatie over de uitslag van het doppler onderzoek:

De doorbloeding van de benen is vrijwel zeker in orde als de uitslag van een eenmalige meting > 1,1 of als het gemiddelde van drie metingen > is dan 1,0.

Bij een eenmalige meting wijst een uitslag < 0,8 op perifeer arterieel vaatlijden. Dit geldt ook als de gemiddelde uitslag van drie metingen kleiner is dan 0,9.

Bij een gemiddelde enkel-armindex van 0,9-1,0 kan de diagnose perifeer arterieel vaatlijden niet worden uitgesloten, maar ook niet met zekerheid worden gesteld.

Een uitzondering op bovenstaande geldt voor diabetes patiënten. Bij diabetes patiënten moet altijd aanvullend onderzoek worden verricht ook al is de uitslag van de enkel-armindex goed.

Meten van de ademhaling bij een patiënt	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt			
○ was je handen			
○ leg de benodigde materialen klaar: ☐ polsteller/horloge met secondewijzer ☐ pen en papier			
○ laat de patiënt een zittende houding aannemen			
○ informeer de patiënt dat jij zijn/haar hartslag gaat opnemen (in werkelijkheid let je op de ademhaling!!)			
○ vraag de patiënt niet te praten tijdens het onderzoek			
○ neem zo'n positie in, dat je de ademhaling goed kunt zien			
○ plaats twee vingertoppen op de arteria radialis van de patiënt			
○ leg de pols van de patiënt op zijn/haar borst			
○ houdt de polsteller of horloge klaar om te tellen			
○ begin met tellen op het moment dat de patiënt aan een nieuwe inademing begint			
○ tel gedurende minimaal 30 seconden het aantal ademhalingen vermenigvuldig het aantal getelde ademhalingen met 2			

Opmerking			
○ tel bij een onregelmatige ademhaling 60 seconden lang het aantal ademhalingen			
○ deel je bevinding aan de patiënt mede			
○ noteer de patiëntgegevens en bevindingen			
○ was de handen			

Notatie verrichting

Datum:	1-9- 2017
Tijdstip:	10.10 uur
Naam patiënt: mw./dhr.	Dhr. A. De Jong
Ademhaling:	18x p.m.

Bepalen van de longfunctie bij de patiënt m.b.v. peakflow meter (blokfluitmodel)	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was en droog de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de benodigde materialen klaar: <ul style="list-style-type: none"> ☐ piekstroommeter ☐ disposable mondstuk of het mondstuk horende bij de piekstroommeter in combinatie met alcohol 70% (dus geen nep gebruiken !) ☐ deppers ☐ bekkens (afval, gebruikte instrumenten) 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ informeer de patiënt op de juiste manier over de handeling 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ controleer of er vanaf een half uur voor het onderzoek niet gerookt is ○ controleer of er vanaf een kwartier voor het onderzoek geen intensieve lichamelijke activiteit heeft plaatsgevonden 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ let erop dat de patiënt zit of rechtop staat en geen strakke kleding aan heeft . ○ laat de patiënt indien mogelijk staan voor dit onderzoek 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ breng een disposable mondstuk op de peakflow meter aan (disposable) 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ zet de wijzer van het apparaat op de 0 stand. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ laat de patiënt de peakflow meter als een blokfluit vasthouden en zorg ervoor dat de schaalverdeling en het uiteinde niet bedekt worden door de vingers van de patiënt. 			

o laat de patiënt zo langzaam en zo diep mogelijk inademen			
o plaats het mondstuk tussen de lippen en tanden. Er mag geen lucht ontsnappen!			
o Laat de patiënt daarna zo snel en krachtig als hij kan uitblazen.			
o laat de patiënt dit in totaal driemaal uitvoeren op bovenstaande manier. Noteer alle drie waarden en geef de hoogste waarde als uitslag door.			
o vertel de patiënt op welke manier hij de uitslag zal verkrijgen.			
o ruim de materialen op de juiste manier op en maak het apparaat weer gebruiksklaar			
o noteer de gegevens			
o was de handen			
o werk hygiënisch			
o werk methodisch			

Notatie verrichting

Datum:	
Tijdstip:	
Naam patiënt: mw./dhr.	
Houding	
Medicatie	met/zonder gebruik luchtwegverwijders : ....
Waarden Peakflow	L ..... / Min.

Tabel Peakflow meting

	PEF in l/min												
	Body Height in meters												
	1.40	1.45	1.50	1.55	1.60	1.65	1.70	1.75	1.80	1.85	1.90	1.95	2.00
15	426	438	449	461	473	485	497	509	521	533	544	556	568
20	415	427	439	451	463	475	487	499	510	522	534	546	558
25	405	417	429	441	453	465	477	488	500	512	524	536	548
30	395	407	419	431	443	454	466	478	490	502	514	526	538
35	385	397	409	420	432	444	456	468	480	492	504	516	527
40	375	387	398	410	422	434	446	458	470	482	493	505	517
45	364	376	388	400	412	424	436	448	459	471	483	495	507
50	354	366	378	390	402	414	426	437	449	461	473	485	497
55	344	356	368	380	392	403	415	427	439	451	463	475	487
60	334	346	358	369	381	393	405	417	429	441	453	465	476
65	324	336	347	359	371	383	395	407	419	431	442	454	466
70	313	325	337	349	361	373	385	397	408	420	432	444	456
75	303	315	327	339	351	363	375	386	398	410	422	434	446
80	293	305	317	329	341	352	364	376	388	400	412	424	436

	PEF in l/min												
	Body Height in meters												
	1.40	1.45	1.50	1.55	1.60	1.65	1.70	1.75	1.80	1.85	1.90	1.95	2.00
15	455	476	496	516	536	556	576	596	616	636	656	676	696
20	452	472	492	512	532	553	573	593	613	633	653	673	693
25	449	469	489	509	529	549	569	589	609	629	650	670	690
30	446	466	486	506	526	546	566	586	606	626	646	666	686
35	442	462	482	502	523	543	563	583	603	623	643	663	683
40	439	459	479	499	519	539	559	579	600	620	640	660	680
45	436	456	476	496	516	536	556	576	596	616	636	656	677
50	432	452	473	493	513	533	553	573	593	613	633	653	673
55	429	449	469	489	509	529	549	570	590	610	630	650	670
60	426	446	466	486	506	526	546	566	586	606	626	647	667
65	422	443	463	483	503	523	543	563	583	603	623	643	663
70	419	439	459	479	499	520	540	560	580	600	620	640	660
75	416	436	456	476	496	516	536	556	576	596	617	637	657
80	413	433	453	473	493	513	533	553	573	593	613	633	653

Source: Tammeling G.J., Quanjer P.H.; Physiology of Breathing; Thomae 1980

Bepalen van de longfunctie bij de patiënt m.b.v. peakflow meter (handvatmodel)	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was en droog de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de benodigde materialen klaar: <ul style="list-style-type: none"> ☐ piekstroommeter ☐ alcohol 70% (dus geen nep gebruiken) ☐ deppers ☐ bekkens (afval, gebruikte instrumenten) 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ informeer de patiënt op de juiste manier over de handeling 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ controleer of er vanaf een half uur voor het onderzoek niet gerookt is ○ controleer of er vanaf een kwartier voor het onderzoek geen intensieve lichamelijke activiteit heeft plaatsgevonden 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ let erop dat de patiënt zit of rechtop staat en geen strakke kleding aan heeft . ○ laat de patiënt indien mogelijk staan voor dit onderzoek 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ zet de wijzer van het apparaat op de 0 stand. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ laat de patiënt de peakflow meter bij het handvat vasthouden. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ let erop dat de patiënt tijdens het uitademen het mondstuk goed tussen lippen en tanden neemt. Er mag geen lucht ontsnappen! 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ laat de patiënt zo langzaam en zo diep mogelijk inademen en daarna zo snel en krachtig als hij kan uitblazen. 			

o laat de patiënt dit in totaal driemaal uitvoeren op bovenstaande manier. Noteer alle drie waarden en geef de hoogste waarde als uitslag door.			
o vertel de patiënt op welke manier hij de uitslag zal verkrijgen			
o ruim de materialen op de juiste manier op en maak het apparaat weer gebruiksklaar			
o noteer de gegevens			
o was de handen			
o werk hygiënisch			
o werk methodisch			

Notatie verrichting

Datum:	
Tijdstip:	
Naam patiënt: mw./dhr	
Houding	
Medicatie	Met/zonder gebruik luchtwegverwijders : ....
Waarden Peakflow	L ...../ Min.

Metten van de temperatuur bij de patiënt m.b.v. de oor - thermometer	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt			
○ was de handen			
○ leg de benodigde materialen klaar: ☐ beschermhoesje ☐ oorthermometer ☐ pen en papier			
○ informeer de patiënt op de juiste manier over de handeling			
○ plaats het beschermhoesje op de oorthermometer en zet deze aan			
○ plaats de thermometer in de uitwendige gehoorgang richting het trommelvlies en breng het oor in de juiste positie door: ☐ bij kinderen onder de 1 jaar de oorschelp licht naar achteren te trekken ☐ bij kinderen boven de 1 jaar en volwassenen de oorschelp naar achteren en naar boven te trekken			
○ plaats het meetpunt in de gehoorgang			
○ druk op start			
○ verwijder de thermometer als deze aangeeft klaar te zijn met de meting			
○ lees de aangegeven temperatuur van de display af			
○ verwijder het beschermhoesje en gooi deze in een afvalbak			

<ul style="list-style-type: none"> ○ vertel desnoods aan de patiënt hoe hoog de lichaamstemperatuur is. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ noteer de patiëntgegevens en bevindingen (bij afwijkende waarden doorgeven aan arts) 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			

Notatie verrichting

Datum:	
Tijdstip:	
Naam patiënt: mw./dhr.	
Temperatuur	Rechter of linker oor: ..... °C

Wegen van een kind en volwassen patiënt m.b.v. <ul style="list-style-type: none"> ▪ opstapweegschaal ▪ digitale weegschaal 	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ geef de patiënt instructies over welke kledingstukken uit moeten: <ul style="list-style-type: none"> <12 jaar: alles behalve ondergoed >12 jaar: schoenen en zware kleding . Zorg ervoor dat de broekzakken leeg zijn. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg een wegwerp handdoekje op de weegschaal 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ controleer of de weegschaal onbelast op nul staat -> bij een opstapweegschaal. ○ zet de weegschaal aan door middel van de aan/uit knop -> bij een digitale weegschaal 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ vraag de patiënt wanneer deze voor het laatst is gewogen en wat zijn/haar gewicht op dit moment ongeveer is 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ vraag de patiënt om rechtop midden op de weegschaal plaats te nemen, het gewicht zo goed mogelijk over beide voeten te verdelen en recht vooruit te kijken 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ lees het gewicht af 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ deel je bevinding aan de patiënt mede 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ noteer de patiëntgegevens en bevindingen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ laat de patiënt zijn/haar schoenen weer aantrekken 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ maak de weegschaal weer bedrijfsklaar 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			

Wegen van een kind en volwassen patiënt m.b.v. een opstapweegschaal en een digitale weegschaal

Notatie verrichting

Datum:	
Tijdstip:	
Naam patiënt: mw./dhr.	
Gewicht	.....Kg

Opstapweegschaal

Digitale weegschaal

Bepalen van de lichaamslengte van een patiënt met behulp van: <ul style="list-style-type: none"> ▪ microtoise ▪ meetlat 	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ informeer de patiënt over de handeling 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg een wegwerphanddoekje op de grond op de plaats waar de patiënt tegen de muur staat 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ laat de patiënt de schoenen uittrekken 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ laat de patiënt rechtop staan met zijn hielen, rug en achterhoofd tegen de muur, met gestrekte knieën en de hielen tegen elkaar 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ laat de patiënt zich met ontspannen schouders lang maken en recht vooruit kijken 			
<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: flex-start;"> <div style="text-align: center;"> <p><i>Microtoise</i></p> </div> <div style="text-align: center;"> <p><i>Meetlat</i></p> </div> </div> <ul style="list-style-type: none"> ○ trek de micotoise naar beneden totdat de hoofdsteen op het hoofd neer komt. 			

<p>Meetlat</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ trek de schuiflat van de meetlat eerst naar boven ○ klap de hoofdsteun uit. ○ laat de lat naar beneden zakken, totdat de hoofdsteun op het hoofd van de patiënt rust. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ lees de lengte af 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ deel de bevindingen aan de patiënt mede 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ noteer de patiëntgegevens en bevindingen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ laat de patiënt zijn/haar schoenen weer aantrekken 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ ruim de materialen op en maak de meetlat / microtoise weer bedrijfsklaar 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			

Notatie verrichting

Datum:	
Tijdstip:	
Naam patiënt: mw./dhr.	
Lengte	.....cm

Berekenen van de BMI

BMI (Body Mass Index)

BMI (of QI=Quetelet index) een van de manieren om te meten of iemand een gezond gewicht heeft. Ook de middelheup ratio (MHR) is een methode om patiënten met een verhoogd risico op hart en vaatziekten op te sporen.

Met de BMI bereken je de verhouding tussen lengte en gewicht bij een persoon.

Berekening

gewicht delen door (lengte x lengte)

Voorbeeld

Iemand weegt 80 kg en is 1.79 m lang

80 kg gedeeld door $1.79 \times 1.79 = 3.2041$

80 kg gedeeld door 3.2041 = 24,9

BMI	Volwassenen
< 18	ondergewicht
18-25	normaal gewicht
25 -27	licht overgewicht
27-30	matig overgewicht
30-40	ernstig overgewicht
>40	ziekelijk overgewicht

Nadeel

De BMI houdt alleen rekening met het gewicht van een persoon. Maar niet met de verhoudingen tussen spieren, botten en vetweefsel. Sporters die weinig vet hebben maar wel veel spieren, zullen toch hoog scoren op de BMI. Zij hebben een hoger gewicht, maar geen ongezond gewicht. Daarom kunnen er nog andere manieren gebruikt worden om een goed beeld van iemand zijn gewicht te krijgen.

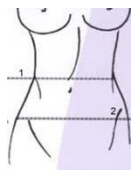
www.voedingcentrum.nl

www.nutritionalassessment.azm.nl

bmi-hartstichting.nl

mindfulnessafvallen.nl

Berekenen van de MHR (Buikomvang : Heupomvang = MHR (middelheup ratio)

Meten van de middelomtrek (zie figuur)

1. Laat de patiënt rechtop staan met de voeten ongeveer 25 tot 30 cm uit elkaar.
2. Meet halverwege het laagste punt van de onderste rib en bovenvoorzijde van de bekkenkam (horizontaal streepje zetten op dit punt).
3. Meet op de blote huid, na een normale uitademing, zonder dat de centimeter druk uitoefent op de huid.
4. Meet met de centimeter (plastic) over de horizontale streepjes heen, recht over de buik.
5. Meet twee keer de omtrek en noteer de gemiddelde waarde in centimeters afgerond op 0,5 cm.

<i>Verband tussen middelomtrek en het risico op hartziekte</i>			
	Laag risico	Verhoogd risico	Sterk verhoogd risico
Mannen	< 94 cm	94 tot 99 cm	> 100 cm
Vrouwen	< 80 cm	80 tot 89 cm	> 90 cm

De MHR weerspiegelt de hoeveelheid vet die zich in de buikholte bevindt in verhouding tot de vetmassa rond je heupen. Buikholtevet blijkt risicovoller voor de gezondheid dan het minder actieve heupvet. Mannen hebben vaak een appelvormige vetverdeling (vet op de buik) en vrouwen een peervormige vetverdeling (meer vet op de heupen dan op de buik).

Achtergrondinformatie

De NHG-Standaard Cardiovasculair risicomanagement beveelt in navolging van de WHO aan om de BMI voor de classificatie van overgewicht en obesitas te gebruiken. Bij een BMI die rond de grens van obesitas schommelt, is de middelomtrek als aanvullende maat te gebruiken. Het risico op HVZ is toegenomen bij een middelomtrek > 80 cm bij vrouwen en > 94 cm bij mannen. Bij een middelomtrek > 88 cm bij vrouwen en > 102 cm bij mannen is het risico op morbiditeit duidelijk verhoogd. De BMI en de middelomtrek voorspellen het risico op ziekte of sterfte door HVZ even goed. Er bestaat een grote samenhang tussen deze maten. De toegevoegde waarde van meting van de middelomtrek is afhankelijk van een correcte meettechniek. De middelomtrek heeft aanvullende waarde bij personen ouder dan 55 jaar. Of dat ook zo is bij personen jonger dan 50 jaar is niet goed bekend.

UROLOGIE & GYNAECOLOGIE

Soorten catheters

	<p><i>Verblijfskatheter</i></p> <p>Hebben ballon, om katheter te fixeren Gemaakt van latex of siliconen (tweeweg katheter)</p>
	<p><i>Vrouwenkatheter</i></p> <p>Eenmalig gebruik Doorzichtig geen ballon kort (eenweg katheter)</p>
	<p><i>Universele katheter</i></p> <p>Eenmalig gebruik Doorzichtig geen ballon Geschikt voor man en vrouw (eenweg katheter)</p>
	<p><i>Thiemannkatheter</i></p> <p>Alleen voor mannen heeft een gebogen tip (uiteinde). Hierdoor glijdt de katheter makkelijker door de bocht in de urethra bij de prostaat (tweeweg katheter)</p>
	<p><i>Driewegkatheter.</i></p> <p>Hebben ballon, om katheter te fixeren Gemaakt van latex of siliconen. Deze katheter heeft een extra opening om te spoelen (drieweg katheter)</p>

Klaarleggen van benodigdheden voor een eenmalige katheterisatie man/vrouw	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de <u>niet steriele</u> benodigdheden op het <u>niet steriele</u> veld klaar: <ul style="list-style-type: none"> ☐ bekkens ☐ onderlegger ☐ disposable handschoenen ☐ arterieklem volgens Péan ☐ steriele handschoenen voor de DA 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ maak de verpakking van de katheterset open en haal de installagel eruit. Leg de installagel op het <u>niet steriele</u> veld klaar 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ pak de steriele eenmalige katheter (check de houdbaarheid) en leg deze op het <u>niet steriele</u> veld klaar 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ maak de plastic verpakking van de katheterset open en haal de steriele katheterset eruit 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ trek steriele handschoenen aan 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ vouw de steriele doek open door deze bij de punten vast te pakken. Leg de <u>steriele benodigdheden</u> op volgorde van handelen klaar: <ul style="list-style-type: none"> ☐ steriele afdekdoek (zit er niet altijd meer in) ☐ bekken ☐ kom met watten ☐ steriele handschoenen ☐ steriele pincet t.b.v. inbrengen katheter 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ trek de steriele handschoenen uit 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ werk hygiënisch en methodisch 			

Klaarleggen van benodigdheden voor het inbrengen van een verblijfskatheter man/vrouw	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de <u>niet steriele</u> benodigdheden op het <u>niet steriele</u> veld klaar: <ul style="list-style-type: none"> ☐ bekkens ☐ onderlegger ☐ disposable handschoenen ☐ urine opvangzak + houder ☐ desinfectans : alcohol 70% (aansluitpunten urinezak desinfecteren) 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ maak de verpakking van de katheterset open en haal de installagel en aquadest eruit. Leg beide op het <u>niet steriele</u> veld klaar 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ pak de steriele verblijfskatheter (check de houdbaarheid) en leg deze op het <u>niet steriele</u> veld klaar 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ trek steriele handschoenen aan 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ vouw het steriele doek open door deze bij de punten vast te pakken. Leg de <u>steriele benodigdheden</u> op volgorde van handelen klaar: <ul style="list-style-type: none"> ☐ steriele afdekdoek (zit er niet altijd meer in) ☐ bekken ☐ kom met watten of gazen ☐ steriele handschoenen ☐ steriele pincet t.b.v. inbrengen katheter 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ trek steriele handschoenen uit 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ werk hygiënisch 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ werk methodisch 			

Klaarleggen van benodigdheden voor het verwijderen van een verblijfskatheter man/vrouw	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de <u>niet steriele</u> benodigdheden op het <u>niet steriele</u> veld klaar: <ul style="list-style-type: none"> ○ bekkens ○ onderlegger ○ disposable handschoenen ○ arterieklem volgens Péan ○ steriele handschoenen voor de DA 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de <u>steriele</u> benodigdheden op het <u>niet steriele</u> veld klaar: <ul style="list-style-type: none"> steriel verpakte injectiespuit à 10 ml 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ werk hygiënisch 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ werk methodisch 			

Gynaecologie

Algemene informatie

- NHG uitstrijkje maken

Onderzoeken

- Vaginaal uitstrijkje
- Vaginaal toucher
- Vaginaal speculum onderzoek
- Inbrengen pessarium
- Inbrengen spiraaltje (IUD (Intra Uterine Device))

Pessarium tegen verzakking van de baarmoeder

Pessarium (anticonceptie)

Maken van een vaginaal uitstrijkje	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
Vorbereiding			
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was en droog de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de benodigde materialen klaar: <ul style="list-style-type: none"> ☐ bekkens (afval, gebruikte instrumenten) ☐ disposable handschoenen ☐ vaginaal speculum (steriel verpakt) ☐ steriel gaasje van 10 X 10 ☐ cervixbrush (steriel) ☐ potje met PreservCyt (thin prep) > controleer de houdbaarheid ☐ verzendmateriaal ☐ laboratoriumformulieren ☐ potlood ☐ maandverband ☐ verstelbare lamp ☐ onderlegger/handdoek ☐ deppers ☐ z'n korentang met deppers om eventuele slijmresten te verwijderen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ vul samen met de vrouw het lab formulier in <u>Extra opmerking:</u> de vrouw is hierbij nog aangekleed 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ informeer de vrouw over de handeling <u>Extra informatie:</u> laat de vrouw van tevoren nog even plassen. Vertel de vrouw wat zij moet uittrekken en wijs aan waar zij dit kan doen. 			
Uitvoering			

<ul style="list-style-type: none"> ○ laat de vrouw op de behandeltafel plaats nemen met de billen zo ver mogelijk naar het voeteneind. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ schroef de deksel van het potje af. Leg het deksel met de binnenkant naar boven wijzend op de tafel neer. <p style="text-align: center;"><i>Let op dat het potje niet om kan vallen!</i></p>			
<ul style="list-style-type: none"> ○ trek de handschoenen aan 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ maak het speculum onder de kraan lauwwarm en controleer de temperatuur aan de binnenkant van het been van de vrouw. Pas deze zo nodig aan 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ spreidt de binnenste schaamlippen. Vermijd aanraking met de clitoris. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ vraag aan de vrouw om te persen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ breng het speculum op de juiste wijze in ○ <u>Extra opmerking:</u> gedraaid; 5 over 7 of 5 voor 5, dit voorkomt irritatie van de plasbuis 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ vraag de vrouw om te stoppen met persen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ open het speculum en breng de portio in beeld 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ zet het speculum vast 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ draai de cervixbrush vijf keer rond, met de klok mee 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ maak het speculum los 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ spoel de cervexbrush meteen uit in het potje met PreservCyt oplossing en sluit het potje goed af. <p style="text-align: center;"><i><u>Extra informatie:</u> door 10 keer op de bodem van het potje te drukken, waardoor de borstelhaartjes uit elkaar komen te staan Draai de borstel tenslotte krachtig rond. Controleer met het oog of er geen resten zijn achtergebleven</i></p>			

<ul style="list-style-type: none"> ○ trek in geopende stand iets terug. Sluit hem niet helemaal, omdat het slijmvlies van de vaginawand ertussen kan komen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ sluit het speculum en verwijder in dezelfde stand als het is ingebracht 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ trek de handschoenen uit 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ doe het deksel op het potje van de PreservCyt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ bied de vrouw zo nodig een maandverbandje aan. (Er bestaat een kans op een lichte bloeding) 			
Nazorg			
<ul style="list-style-type: none"> ○ geef aan wanneer de vrouw bellen kan voor de uitslag. <i>Extra opmerking: de vrouw mag eventueel na 2 weken bellen, maar ontvangt tevens de uitslag thuis.</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ vul op het potje de naam en geboortedatum in 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ stop het potje en formulier in het daarvoor bestemde verzendmateriaal 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ ruim alle materialen op 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			

Uitstrijkje baarmoederhals . Baarmoederhals onderzoek, Cervixscreening (www.thuisarts.nl)

- Alle vrouwen van 30 tot en met 60 jaar krijgen een uitnodiging voor het maken van een uitstrijkje bij de huisarts.
- Eerst wordt uw uitstrijkje alleen getest op het HPV.
- HPV is het virus dat een klein risico op baarmoederhalskanker geeft.
- Heeft u geen HPV? Dan heeft u vrijwel geen kans op baarmoederhalskanker.
- Heeft u HPV? Dan wordt hetzelfde uitstrijkje ook onderzocht op afwijkende cellen.
- Heeft u HPV en zijn er ook afwijkende cellen? Dan gaat u naar de gynaecoloog.
- Heeft u klachten, zoals bloedverlies als u niet ongesteld bent? Maak een afspraak met uw huisarts.

1 DE BRIEF
U ontvangt thuis een brief en maakt zelf een afspraak voor een uitstrijkje bij de huisarts.

- ☑ *Neem de brief mee naar de afspraak.*
- 🕒 *De afspraak duurt ongeveer 10 minuten.*

2 DOKTERSASSISTENT
Meestal doet de doktersassistent het onderzoek. Zij stelt u eerst een paar vragen.

Vertel het als u tegen het onderzoek op ziet.

3 UITKLEDEN
U kleedt zich van onderen uit.

4 HET UITSTRIJKJE
De doktersassistent onderzoekt u met een speciaal instrument: de eendenbek.

De doktersassistent neemt met een borsteltje wat baarmoederslijm-vlies van de baarmoederhals af.

5 KLAAR
U kunt zich weer aankleden, het onderzoek is klaar.

- ☑ *U ontvangt binnen 4 weken de uitslagbrief.*

Labels in diagram: vagina, baarmoedermond, borsteltje

www.rivm.nl

Klaarleggen van benodigdheden voor vaginaal toucher	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was en droog de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de benodigde materialen klaar: <ul style="list-style-type: none"> ☐ bekken ☐ onderlegger ☐ steriele handschoenen voor de arts ☐ glijmiddel (hibitane of water) ☐ steriele gazen ☐ z'n maandverband 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			

Klaarleggen van benodigdheden voor vaginaal speculum onderzoek	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was en droog de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de benodigde materialen klaar: <ul style="list-style-type: none"> ☐ bekkens (afval, gebruikte instrumenten) ☐ disposable handschoenen of steriele handschoenen (afhankelijk van de indicatie) voor de arts ☐ desinfectans ☐ deppers ☐ vaginaal speculum (steriel verpakt) ☐ onderlegger ☐ glijmiddel ☐ verstelbare lamp 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			

Klaarleggen van benodigdheden voor het inbrengen van een pessarium	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was en droog de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de benodigde materialen klaar: <ul style="list-style-type: none"> ☐ bekken(s) ☐ onderlegger of handoek ☐ disposable handschoenen ☐ desinfectans ☐ deppers/steriele gazen ☐ glijmiddel ☐ vaginaal speculum (steriel verpakt) ☐ voorgeschreven pessarium 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			

Extra informatie

Doel:

- aanmeten van een pessarium

Indicatie(s):

- voor anticonceptie (pessarium occlusivum)
- voor ondersteuning in het kleine bekken bij een prolaps (ringpessarium (Hodge), zeefpessarium en pessarium volgens Cramer)

Taak DA bij uitvoering:

- in principe heeft een doktersassistente hier geen taak in

Anticonceptie; enkele voorbeelden

Een spiraaltje is een plastic ankertje dat in de baarmoeder wordt geplaatst. Een spiraaltje voorkomt zwangerschap. Voorbeelden koperspiraal en hormoonspiraal (Mirena)

De anticonceptiering is een buigzame ring die je zelf in je vagina inbrengt. Bij goed gebruik is de ring even betrouwbaar als de pil.

Het hormoonstaafje is een staafje van dun buigzaam materiaal, ongeveer zo groot als een lucifer. Het zit aan de binnenkant van je bovenarm. Het hormoon beschermt je drie jaar tegen zwangerschap. Het is een erg betrouwbaar anticonceptiemiddel.

Meer informatie over voorbehoedmiddelen en veilig vrijen vindt u op:

- seksualiteit.nl
- soaids.nl
- sense.info (vooral voor jongeren)
- anticonceptievoorjou.nl (vooral voor jongeren): hier kunt u testen welk voorbehoedmiddel bij u past
- De informatie over anticonceptie is gebaseerd op de wetenschappelijke richtlijn voor huisartsen, de NHG-Standaard Anticonceptie.
- www.thuisarts.nl

Klaarleggen van benodigdheden en materialen voor het inbrengen van een IUD (Intra Uterine Device) of spiraaltje	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<p>Voorafgaand aan de ingreep</p> <p>Als je weet dat het inbrengen van een IUD of spiraaltje op het programma staat moet hiervoor een complete set klaarliggen. Controleer tijdig of dit het geval is. Zo niet, zorg er dan voor dat de instrumenten alsnog gesteriliseerd worden. Let op: deze stap moet minimaal 2 ½ uur voorafgaand aan de ingreep worden uitgevoerd in verband met de tijd die nodig is om de instrumenten te steriliseren. In de meeste gevallen liggen deze setjes op voorraad klaar in het ziekenhuis of in de huisartsenpraktijk.</p>			
<p>Indien nodig:</p> <p>Zoek de volgende instrumenten bij elkaar en leg deze in het hiervoor bestemde sterilisatiebakje (een deksel erop is niet nodig)</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ vaginaal speculum ☐ korentang of lang anatomisch pincet ☐ portio-aanhaaktang ☐ uterussonde ☐ chirurgische schaar ☐ dilatator ☐ apart sealen: kommetje (voor desinfectans) 			
<ul style="list-style-type: none"> o seal het sterilisatiebakje, met hierin de benodigde instrumenten, met behulp van een laminaatzakje en leg deze vervolgens in de sterilisator 			
<ul style="list-style-type: none"> o zet de sterilisator aan (bij voorkeur zodra deze vol is, plan dit dus goed) 			
<p>Alles klaarleggen voor de ingreep zelf</p>			
<ul style="list-style-type: none"> o sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> o was de handen 			

<p>Leg de benodigde materialen voor het niet steriele veld klaar:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ bekkens (afval , gebruikte instrumenten) ☐ 2 steriele doeken ☐ steriele gazen 5x5 ☐ 2 paar steriele handschoenen (voor arts en assistente) ☐ betadinejodium (let op allergie, in dat geval overleg arts) ☐ IUD ☐ lamp ☐ onderlegger ☐ maandverband 			
<ul style="list-style-type: none"> o leg een steriele doek op de tafel 			
<ul style="list-style-type: none"> o maak de verpakking van de steriele set op het niet steriele veld open, zonder hierbij het sterilisatiebakje of de instrumenten aan te raken. Vouw de verpakking helemaal open. 			
<ul style="list-style-type: none"> o haal de instrumenten uit het sterilisatiebakje en leg deze op volgorde van gebruik neer op het steriele veld: <ul style="list-style-type: none"> ☐ vaginaal speculum ☐ korentang of lang anatomische pincet ☐ portio-aanhaaktang ☐ uterussonde ☐ chirurgische schaar ☐ dilatator ☐ kommetje (steriel) <p>Leg vervolgens ook de andere materialen die, indien van toepassing, op het steriele veld liggen op volgorde van de handeling neer</p>			
<ul style="list-style-type: none"> o trek de steriele handschoenen uit 			
<ul style="list-style-type: none"> o dek het steriele veld af met een steriele doek 			
<p>De ingreep/behandeling</p>			
<ul style="list-style-type: none"> o informeer de vrouw over de handeling <p><i>Extra informatie: laat de vrouw van tevoren nog even plassen. Vertel de vrouw wat zij moet uittrekken en wijs aan waar zij dit kan doen</i></p>			

<ul style="list-style-type: none"> ○ laat de vrouw op de behandelafel plaats nemen met de billen zo ver mogelijk naar het voeteneind. Laat de vrouw haar benen zo nodig op de beensteunen leggen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ assisteer de arts tijdens de ingreep. Trek hierbij handschoenen aan 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ ondersteun tijdens de ingreep/behandeling de vrouw door te vertellen wat de arts aan het doen is en door de vrouw gerust te stellen 			
<p>Na afloop van de ingreep/behandeling</p>			
<ul style="list-style-type: none"> ○ informeer naar toestand van de patiënt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ geef de vrouw indien nodig nazorg instructies 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ ruim alle gebruikte materialen op 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ werk steriel 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ werk efficiënt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ werk methodisch 			

Verrichten van een visusonderzoek	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was en droog de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de benodigde materialen gebruiksklaar: <ul style="list-style-type: none"> ☐ visuskaart/plaatjeskaart van Burghardt (kinderkaart) controleer van tevoren of het kind de plaatsjes wel kent, ☐ anders kan er ook gebruik gemaakt worden van de Landoltringen of E-haken volgens Snellen (universele kaart) ☐ aanwijsstokje ☐ zo nodig een afdebril, tissues en alcohol 70%. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ informeer de patiënt over het onderzoek 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ informeer naar gebruik bril of contactlenzen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ zorg voor de juiste kaart en de juiste afstand tot de kaart (meestal is dit 5 of 6 meter, zie hiervoor de kaart zelf) 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ onderzoek eerst het rechteroog, tenzij al bekend is dat dit het slechte oog is 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ laat het oog afdekken met de (zo nodig gereinigde) afdebril of laat de patiënt een oog afdekken met zijn hand zonder hierbij druk uit te oefenen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ wijs meerdere letters of symbolen aan, te beginnen met de bovenste regel 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ ga naar de volgende regel als alle aangewezen letters of symbolen goed herkend worden 			

o als maat voor de visus wordt de laatste regel genomen, waarbij minimaal drie plaatjes (plaatjeskaart) of vier symbolen (Landolt-kaart) juist benoemd zijn			
o test door tot 1,25			
o herhaal bovenstaande stappen voor het andere oog			
o geef aan dat het onderzoek is afgelopen en spreek af hoe de patiënt de uitslag te horen zal krijgen			
o ruim de materialen op			
o noteer de gegevens in de computer			
o werk hygiënisch			
o werk methodisch			

Notatie visustest

Datum:	
Tijdstip:	
Naam patiënt: mw./dhr.	
V.O.S. d/D	
V.O.D. d/D	
CC of SC	

Tabel: Notatie van de uitslag van het visusonderzoek

	cc	sc	+S+0,5 D	+S-0,5 D	+SO
VOD					
VOS					

VOD: Visus oculi dextri (visus van het rechteroog)

VOS: Visus oculi sinistri (visus van het linkeroog)

cc: cum correctione (visus met correctie van eigen bril of contactlenzen)

sc: sine correctione (visus zonder correctie)

+ S+ 0,5 D: met lensje van + 0,5 dioptrie

+ S - 0,5 D: met en lensje van – 0,5 dioptrie

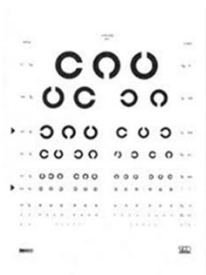
+ SO: met stenopeïsche opening.

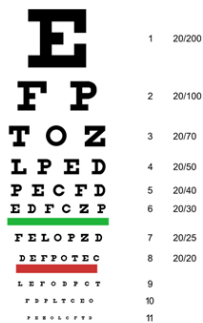
Visuskaart/plaatjeskaart van Burghardt (Kinderkaart)

Universele kaart volgens Snellen Landoltringen

Letterkaart volgens Snellen

E-kaart en Landoltringen C kaart

Verrichten van een visusonderzoek in de huisartsenpraktijk	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was en droog de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de benodigde materialen gebruiksklaar: <ul style="list-style-type: none"> ☐ Keuze uit verschillende visuskaarten: <ul style="list-style-type: none"> ✓ letterkaart volgens Snellen ✓ universele kaart volgens Snellen ✓ Kinderkaart (kinderen tot 6 jaar) plaatjeskaart van Burghardt. ☐ donker gekleurd aanwijsstokje ☐ zo nodig een afdekbil, tissues en alcohol 70%. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ informeer de patiënt over het onderzoek 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ informeer naar gebruik bril of contactlenzen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ zorg voor de juiste kaart en de juiste afstand tot de kaart (meestal is dit 5 of 6 meter, zie hiervoor de kaart zelf) 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ onderzoek eerst het rechteroog, tenzij al bekend is dat dit het slechte oog is 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ laat het oog afdekken met de (zo nodig gereinigde) afdekbil of laat de patiënt een oog afdekken met zijn hand zonder hierbij druk uit te oefenen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ wijs de eerste en laatste letters of symbolen aan, te beginnen met de bovenste regel. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ wordt een letter of symbool van een bepaalde regel niet meer goed gezien of onjuist benoemd, ga dan één regel terug naar boven en laat de optotypen van die regel een voor een door de patiënt benoemen. Bij een keer een onjuiste benoeming per regel geldt deze regel nog als correct waargenomen. Bij twee 			

keer een onjuiste benoeming gaat men één regel naar boven en wordt de daar vermelde visus als bereikte waarde genoteerd			
○ noteer de waarde van het eerst geteste oog			
○ herhaal bovenstaande stappen voor het andere oog en noteer ook deze waarde op correcte wijze			
○ geef aan dat het onderzoek is afgelopen en spreek af hoe de patiënt de uitslag te horen zal krijgen			
○ ruim de materialen op			
○ noteer de gegevens in de computer			
○ werk hygiënisch			
○ werk methodisch			

Notatie visustest

Datum:	
Tijdstip:	
Naam patiënt: mw./dhr.	
V.O.S. d/D	
V.O.D. d/D	
CC of SC	

Klaarleggen van benodigdheden voor oogspiegelen en toepassing van een kleuring (fluoresceïne)	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was en droog de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de benodigde materialen klaar: <ul style="list-style-type: none"> ☐ bekkens ☐ steriele gaasjes ☐ oftalmoscoop (fundoscoop) ☐ of voorhoofdspiegel met lichtbron ☐ of oogluupe ☐ fluoresceïne ☐ disposable handschoenen ☐ ooglidhouder (steriel) 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			

Toedienen van oogdruppels bij een patiënt	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was en droog de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de benodigde materialen gebruiksklaar: <ul style="list-style-type: none"> ☐ bekken ☐ voorgeschreven oogdruppels ☐ steriele gaasjes 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ informeer de patiënt over het druppelen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ laat de patiënt zitten of liggen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ controleer de oogdruppels op naam, geboortedatum, dosering concentratie en vervaldatum 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ vraag de patiënt naar boven te kijken en beide ogen open te houden 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ trekt het onderste ooglid met een steriel gaasje of depper iets omlaag 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ waarschuw de patiënt op het moment dat je gaat druppelen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ dien de juiste druppels en de juiste hoeveelheid druppels toe in de conjunctivale oogzak 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ druk de traanbuis tenminste 1 minuut dicht, door zachtjes net onder het kleine harde bobbeltje in de binnenhoek van het oog (aan de neuskant) te drukken om bijwerkingen te voorkomen. <p>Vang overtollige oogdruppels of oogvocht op in een steriel gaasje</p>			

<ul style="list-style-type: none"> ○ laat nu voorzichtig het onderste ooglid los en vraag de patiënt met het betreffende oog te knippen en te draaien 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ geef aan dat het druppelen klaar is en geef, indien van toepassing, nog extra informatie aan de patiënt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ ruim de materialen op 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ noteer de gegevens in de computer 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ werk hygiënisch 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ werk methodisch 			

Oogdruppelen; om zelf uit te voeren

<http://www.oogdruppelen.nl/>

<http://www.apotheek.nl/instructies/gebruiksaanwijzing-oogdruppels>

1. Was uw handen met zeep en droog ze goed af.

2. Ga rechtop zitten. Neem het flesje oogdruppels in uw hand alsof u een pen vasthoudt.

3. Trek met de toppen van uw vingers van uw andere hand het onderste ooglid naar beneden, zodat een gootje ontstaat.

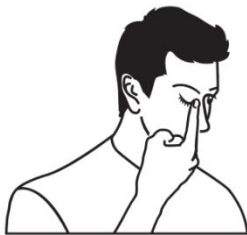
4. Buig uw hoofd achterover en kijk met beide ogen naar boven. Kunt u uw hoofd niet goed achterover buigen, ga dan liggen

5. Zet uw hand met het flesje op de hand die het gootje maakt. Breng het flesje boven uw oog. Raak het oog, de oogleden en de wimpers niet met het flesje aan.

6. Knijp in het flesje en laat één druppel in het gootje vallen. Sluit uw oog (niet knijpen). U kunt uw hoofd terugbuigen en rechtop zitten.

7. Druk uw traanbuis tenminste 1 minuut dicht, door zachtjes net onder het kleine harde bobbeltje in de binnenhoek van uw oog (aan de neuskant) te drukken om bijwerkingen te voorkomen.

8. Was uw handen met zeep en droog ze af. Sluit daarna het oogdruppelflesje. Het is normaal dat u na het gebruik van oogdruppels of oogzalf eventjes wazig ziet.

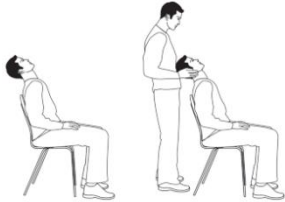

Oogdruppelen; bij een ander

Indien u bij een ander druppelt, volgt u in principe de dezelfde stappen.

Voor u gelden nog een aantal aanvullende adviezen:

1. Laat de patiënt zitten en ga zelf achter de patiënt staan. Laat de patiënt het hoofd naar achteren buigen en naar boven kijken met beide ogen. Het hoofd van de patiënt kan tegen uw buik rusten.

2. Steun met uw hand op de slaap, het voorhoofd of de neus van de patiënt en houd het flesje boven het oog. Raak het oog, de oogleden en de wimpers niet met het flesje aan.

3. Laat de patiënt een gootje maken door met de wijsvinger het onderste ooglid naar beneden te trekken. Eventueel kunt u dit doen met de duim van uw andere hand.

4. Knijp in het flesje en laat één druppel in het gootje vallen. De patiënt drukt 1 minuut de traanbuis dicht en kan zijn of haar hoofd weer terugbuigen.

Toedienen van oogzalf bij een patiënt	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was en droog de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de benodigde materialen gebruiksklaar: <ul style="list-style-type: none"> ☐ bekken ☐ voorgeschreven oogzalf ☐ steriele gaasjes 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ informeer de patiënt over het zalven 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ laat de patiënt zitten op liggen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ controleer de oogzalf op naam, geboortedatum, dosering concentratie en vervaldatum. Warm het zo nodig nog even op met je handen. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ vraag de patiënt naar boven te kijken en beide ogen open te houden 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ trekt het onderste ooglid met een steriel gaasje of depper iets omlaag 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ waarschuw de patiënt op het moment dat je gaat zalven. Houdt de tube vast zoals een pen. Steun met je handpalm op de hand die het ooglid naar beneden trekt. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ knijp voorzichtig in de tube en laat een streepje zalf van ongeveer ½ tot 1 cm midden in het gootje vallen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ druk de traanbuis tenminste 1 minuut dicht, door zachtjes net onder het kleine harde bobbeltje in de binnenhoek van het oog (aan de neuskant) te drukken om bijwerkingen te voorkomen. Vang overtollige oogzalf of oogvocht op in een steriel gaasje 			

<ul style="list-style-type: none"> ○ laat nu voorzichtig het onderste ooglid los en vraag de patiënt met het betreffende oog te knippen en te draaien 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ geef aan dat het zalven klaar is en geef, indien van toepassing, nog extra informatie aan de patiënt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ ruim de materialen op 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ noteer de gegevens in de computer 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ werk hygiënisch 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ werk methodisch 			

Naar boven kijken	Naar beneden trekken ooglid	Toedienen van oogzalf
		

Spoelen van het oog bij een patiënt	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was en droog de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de benodigde materialen gebruiksklaar: <ul style="list-style-type: none"> ☐ bekken ☐ spoelvloeistof: Keuze uit: water of aqua destillata of fysiologisch zout (op temperatuur) ☐ steriele gaasjes of deppers ☐ steriele bakjes ☐ oogbadje of oogspoelflacon ☐ oogverband Niet overbodig zijn: <ul style="list-style-type: none"> ☐ onderlegger ☐ handdoek 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ informeer de patiënt over het oogspoelen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ laat de patiënt zitten op liggen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ vraag de patiënt naar boven te kijken en beide ogen open te houden 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ trekt het onderste ooglid met een steriel gaasje of depper iets omlaag 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ waarschuw de patiënt op het moment dat je gaat beginnen met spoelen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ kies nu, afhankelijk van wat mogelijk is in de praktijk één van deze mogelijkheden uit (Optie A, Optie B of optie C) en herhaal deze meerdere malen. 			

<p>Optie A:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ knijp natte gazen uit boven het oog van de patiënt 			
<p>Optie B:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ laat de patiënt plaats nemen op een stoel voor de wastafel of voor de onderzoeksbank met daarop een bekken geplaatst ■ vraag de patiënt het hoofd naar beneden te buigen en het gevulde oogbadje tegen het oog te plaatsen en vervolgens het hoofd achterover te buigen ■ laat de patiënt het hoofd weer naar voren te buigen, gooi het water of andere vloeistof weg en vult oogbadje opnieuw met vloeistof 			
<p>Optie C:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ laat de patiënt op de onderzoeksbank liggen met het hoofd achterover. ■ spert met wijsvinger en duim het betreffende oog open en met de andere hand vloeistof met behulp van een flacon of kommetje in het oog 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ vang het overtollige vocht op in een steriel gaasje of een depper 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ geef aan dat het spoelen klaar is, leg zo nodig een oogverband aan en geef, indien van toepassing, nog extra informatie mee aan de patiënt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ ruim de materialen op 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ noteer de gegevens in de computer 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ werk hygiënisch 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ werk methodisch 			

Klaarleggen van benodigdheden voor het verwijderen van een corpus aliënum uit het oog	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was en droog de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de benodigde (niet steriele) materialen klaar: <ul style="list-style-type: none"> ☐ bekkens ☐ oftalmoscoop (fundoscoop) ☐ fluoresceïne ☐ oogdruppels (anestheticum) ☐ binoculair loupe ☐ steriel gaasje ☐ disposable handschoenen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de (gewenste) steriele instrument(en) klaar: (inpakken en sealen) <ul style="list-style-type: none"> ☐ ooglidhouder ☐ ooglusje/oogmagneet ☐ oogboor ☐ oogguts 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ werk hygiënisch 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ werk methodisch 			

Klaarleggen van benodigdheden voor een KNO-set	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was en droog de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de benodigde materialen klaar: <ul style="list-style-type: none"> ☐ voorhoofdspiegel en lichtbron ☐ keelspiegels in verschillende maten ☐ tongspatels (hout en metaal) ☐ neusspecula in verschillende maten ☐ oorspecula in verschillende maten ☐ disposable handschoenen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			

Klaarleggen van benodigdheden voor het inspecteren van de neus-keelholte	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was en droog de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de benodigde materialen klaar: <ul style="list-style-type: none"> ☐ bekken(s) ☐ voorhoofdspiegel met lichtbron ☐ keelspiegels in diverse maten + handvat ☐ tongspatel ☐ tongtang ☐ deppers ☐ disposable handschoenen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ wanneer ook een keeluitstrijkje moet worden gemaakt, worden de volgende materialen klaargelegd : <ul style="list-style-type: none"> ☐ opvangmateriaal voor kweek ☐ verzendmateriaal ☐ laboratoriumformulieren 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			

Klaarleggen van benodigdheden voor het verwijderen van een corpus aliënum uit de neus (en tamponneren)	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was en droog de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de benodigde materialen klaar: <ul style="list-style-type: none"> ☐ bekkens ☐ rinoscoop (bedrijfsklaar*) of voorhoofdspiegel met lichtbron ☐ hefboom volgens Quire of oor-neuspincet of klem volgens Buck ☐ neusspeculum ☐ neustampon ☐ anestheticum (druppels, spray) ☐ neusdruppels ☐ verbandschaar ☐ disposable handschoenen <p style="margin-left: 40px;">*bedrijfsklaar: batterijen erin, wegwerp trechter erop plaatsen</p>			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			

Klaarleggen van benodigdheden voor het verwijderen van een corpus aliënum uit het oor	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was en droog de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de benodigde materialen klaar: <ul style="list-style-type: none"> ☐ bekkens ☐ onderlegger of handdoek ☐ disposable handschoenen ☐ otoscoop (bedrijfsklaar*) of oorspeculum met voorhoofdspiegel met lichtbron ☐ hefboom van Quire of klem van Buck of kniepincet *bedrijfsklaar: batterijen erin, wegwerp trechter erop plaatsen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			

Klaarleggen van benodigdheden voor het inspecteren van het oor	Aangevaard	Deels aangevaard	Niet aangevaard
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was en droog de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de benodigde materialen klaar: <ul style="list-style-type: none"> ☐ bekken(s) ☐ otoscoop (bedrijfsklaar) of voorhoofdspiegel met lichtbron en oorspecula ☐ wattenstokje of kniepincet met watje ☐ cerumenhaakje of cerumenlisje 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			

Uitspuiten van het oor	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was en droog de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de benodigde materialen klaar: <ul style="list-style-type: none"> ☐ bekkens (afval, gebruikte instrumenten) ☐ water en maatbeker ☐ otoscoop *bedrijfsklaar ☐ oorspuit ☐ handdoek/theedoek ☐ depper ☐ wattenstokje ☐ witte watten ☐ cerumenhaakje/lisje 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ informeer de patiënt op de juiste manier over de handeling. Vraag of het druppelen is gelukt. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ zorg voor water van 37 graden Celsius 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ controleer /inspecteer met de otoscoop beide oren: kijk hoe de gehoorgang loopt en of er een prop in zit 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ hang een handdoek/theedoek over de schouder van de patiënt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ vraag of de patiënt een nierbekken onder het oor kan vasthouden 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ vul de spuit, trek de gehoorgang recht en spuit tegen de achterwand, pulserend, maximaal 3x een aantal keren pulserend achter elkaar. <u>Fixeer de oorspuit</u> 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ controleer met de otoscoop of de prop weg is, zo nodig het spuiten herhalen 			

<ul style="list-style-type: none"> ○ droog de gehoorgang zo ver mogelijk met een opgerold deppertje. Biedt de patiënt bij koud weer een watje aan om in het oor te stoppen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ ruim de materialen na gebruik op de juiste manier op: <ul style="list-style-type: none"> ▪ oorspuit: desinfecteren en laten drogen na gebruik ▪ otoscoop: batterijen eruit halen en oortrechttertje weggooien ▪ maatbeker of bekken: drogen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ noteer de gegevens 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ ruim de materialen op de juiste manier op 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ werk hygiënisch 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ werk methodisch 			

Verrichten van een screeningsaudiometrie	Aangevaard	Deels aangevaard	Niet aangevaard
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was en droog de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de benodigde materialen gebruiksklaar: <ul style="list-style-type: none"> ☐ audiometer ☐ koptelefoon ☐ drukknop voor de patiënt ☐ audiogram blokje (papier) -> <u>voor elk oor 1 kaart te gebruiken met vermelding van het betreffende oor</u> ☐ een rode en blauwe pen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ bevestig het audiogramblokje alvast op de twee zwarte pennen op het bedieningspaneel. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ zorg voor een stille ruimte 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ informeer de patiënt over het onderzoek 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ laat de patiënt met de rug naar jou toe gaan zitten zodat de bediening van de audiometer niet kan worden gezien 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ druk de toon-presentatietoets in (indien van toepassing) voordat de patiënt de hoofdtelefoon opzet. Voer vervolgens kort een testprocedure uit om te kijken of de opdracht voor de patiënt helder is en de materialen goed functioneren. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ controleer of de hoofdtelefoon goed zit door te controleren of de schelpen goed op de oren vallen. Plaats de rode schelp rechts en de blauwe links. Zorg er voor dat de luidsprekertjes van de hoofdtelefoon recht tegenover de gehoorgang worden geplaatst. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ begin bij het rechteroor, tenzij wordt aangegeven dat het gehoor links duidelijk beter is dan rechts, 			

<ul style="list-style-type: none"> ○ biedt een testtoon van 1000 Hz aan op 40 dB en laat de patiënt met een handsignaal of drukknop aangeven of de toon gehoord is 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ biedt daarna bij 2000, 3000, 4000, 6000, 8000 en 500 Hz en testtoon aan op 15 of 20 dB 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ noteer een plusteken (gehoord) of een minteken (niet gehoord) bij elke onderzochte frequentie, met daarbij of het onderzoek met 15 of 20 dB is gedaan. <p>Notatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ rood is rechts een rondje ○ zwart is links een kruisje 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ test nu het andere oor 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ geef aan dat het onderzoek is afgelopen en spreek af hoe de patiënt de uitslag te horen zal krijgen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ ruim de materialen op 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ noteer de gegevens in de computer 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ werk hygiënisch 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ werk methodisch 			

OVERIGE HANDELINGEN

Tekenbeet

Verwijderen van een teek	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt			
○ was en droog de handen			
○ leg de benodigde materialen klaar: ☐ tekentang of splinter pincet ☐ depper ☐ alcohol 70% ☐ steriel kommetje ☐ pleister			
○ informeer de patiënt over de handeling			
○ pak de teek zo dicht mogelijk op de huid vast met een tekentang of een splinterpincet			
○ trek de teek zonder draaien voorzichtig loodrecht uit de huid			
○ maak het wondje schoon met desinfectans			
○ plak een pleister (vraag zo nodig naar overgevoeligheid)			
○ geef als nazorg adviezen mee aan de patiënt (volgens NHG richtlijnen)			
○ ruim de materialen op de juiste manier op			
○ noteer de gegevens van de patiënt en bevindingen			
○ was de handen			
○ werk hygiënisch			
○ werk methodisch			

Aanstippen van wratten m.b.v. stikstof	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was en droog de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de benodigde materialen gebruiksklaar: <ul style="list-style-type: none"> ☐ bekken ☐ vloeibare stikstof ☐ wattendragers en watten -> hiervan kun je zelf een wattenstokje maken passend bij de grootte van de wrat. (De kant en klare wattenstokjes zijn te strak vastgedraaid en zuigen te weinig stikstof op en geven te weinig stikstof af). ☐ pleister(s) 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ informeer de patiënt over het onderzoek 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ laat de patiënt zo nodig sieraden af doen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ let op dat het aan te stippen lichaamsdeel goed wordt ondersteund 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ druk de tip van het wattenstokje gedurende 10 seconden op de wrat. Herhaal het aanstippen totdat er een witte rand ter grootte van 2 mm om de wrat ontstaat. 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ neem bij <u>elke keer aanstippen steeds een nieuw wattenstokje</u> 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ dek de wratten af met een pleister nadat je klaar bent met de behandeling (vraag zo nodig naar overgevoeligheid) 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ geef de patiënt adviezen mee 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ ruim de materialen op 			

<ul style="list-style-type: none"> ○ noteer de gegevens in de computer 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ werk hygiënisch 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ werk methodisch 			

Aanstippen van wratten met Monochloorazijnzuur of Trichloorazijnzuur (Extra protocol: bij voorkeur wratten aanstippen met stikstof in verband met grotere kans op ontstaan brandblaren en littekens)	Aangetoond	Deels aangetoond	Niet aangetoond
<ul style="list-style-type: none"> ○ sieraden af, haar in staart of opgestoken en witte jas dichtgeknoopt 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ was en droog de handen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ leg de benodigde materialen gebruiksklaar: <ul style="list-style-type: none"> ☐ bekken ☐ MCA of TCA (houdbaarheidsdatum controleren) ☐ wattendragers en watten -> hiervan kun je zelf een wattenstokje maken passend bij de grootte van de wrat. (De kant en klare wattenstokjes zijn te strak vastgedraaid en zuigen te weinig stikstof op en geven te weinig stikstof af). ☐ pleisters ☐ beschermende zalf 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ informeer de patiënt over het onderzoek 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ laat de patiënt zo nodig sieraden af doen 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ trek handschoenen aan 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ let op dat het aan te stippen lichaamsdeel goed wordt ondersteund 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ breng beschermende zalf (zinkzalf of vaseline) of een beschermende pleister aan rond de aan te stippen wrat(ten) 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ gebruik het wattenstokje om MCA of TCA op de wrat(ten) aan te brengen, laat wattenstokje een paar seconden in flesje zitten, zodat het goed doordrenkt is met de vloeistof 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ <u>neem bij elke keer aanstippen steeds een nieuw wattenstokje</u> 			

<ul style="list-style-type: none"> ○ dek de wratten af met een pleister nadat je klaar bent met de behandeling (vraag zo nodig naar overgevoeligheid) 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ geef de patiënt de juiste adviezen mee voor thuis (12 uur niet nat worden) 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ ruim de materialen op 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ noteer de gegevens in de computer 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ werk hygiënisch 			
<ul style="list-style-type: none"> ○ werk methodisch 			

